

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Elina Pėlyšienė, Chicago, Ill.
Metinė Premsa "Lietuva"
Savienysoje Vė... \$2.00
Kasdienio ir Mėnesio... \$2.50
Visose kitose vietose... \$3.00
Prenumerata apmokama iš vieno...
Metas skaitosi nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujų Me-
to. Apie prenumeratą klauskite laisvai. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3282 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

Statement of the Ownership, Management, etc.
of "LIETUVA"
Published weekly at Chicago, Ill.
Editor, L. ŠERNAS, 3738 Langley av.
Managing Editor, B. K. BALUTIS, 3112 S. Halsted st.
Business Manager, J. A. AMBROSUS, 7010 Vincennes av.
Publisher, A. OLSZEWSKI, 79th & Carpenter sts.
A. OLSZEWSKI, Owner (Seal)
Subscribed before me this 17th day of September, 1913
J. J. HERTMANOWICZ, Notary Public.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXII

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 26 d. RUGSĖJO (SEPTEMBER), 1913 M.

No. 39

POLITISKOS ŽINIOS.

BALKANŲ PUSSALIS.

Bulgarija galutinai susitaikė su Turkija, bet turi atiduoti Adrianopolį ir Kirkkilisę, taigi miestus, kurių paėmimas labai daug kareivių gyvųjų paėmė. Nors susitaikymo išlygos Bulgarijai gali nepatikti, bet kad kitokia išėjimo nėra, tas išlygas turi priimti, nes naujo karo su Turkija vesti negali, o padėti jai nieks nepaėmė.

Korespondentas laikraščio "Kölnische Tageblatt" iš Konstantinopolio pranešė, buk, susitaikius bulgarams su turkais apie rubežius, prasidėjo tarybos apie susirišimą Bulgarijos su Turkija prieš Serbiją ir Grekiją. Manoma tuojau su Grekija pradėti karą, jeigu toji atmetų Turkijos pasiūlytas galutines susitaikymo išlygas. Tokiu būdu nors ant Balkanų karas neva pasibaigė, bet Balkanų tautų santaikai tikėti negalima: ten kili kilti trečias karas trijų tautų prieš tų; dabar karas stotų prieš savo priešus ne viena Bulgarija, Rumunija, be karo gavusi tuos Bulgarijos plotus, kokių norėjo, trečiąjį karą, turbut, nesikiš, nes daugiau neturi ko įsikišti, o Bulgarija su Turkija, prie jų dar prisidėjus albanams, lengvai grekus, serbus ir montenegrus įveiktų, ypač kad tarp montegrinų ir serbų jau kilo nesusipratinimai, ženklint naujus rubežius.

Grekai taipgi dėl Rusijos ir Anglijos atstovų atsiskė priimti tarptautiską komisiją, atklausytą tyrinėti laike karo papildytus žiaurumus. Grekų valdžia komisijai pranešė, jog dabar tyrinėti yra per vėlu, nes paskerstieji tapo palaidoti, o sužeistų žaizdos užgijo. Baimė tyrinėti geriausia parodo, kad kaip serbų, taip grekų sanžinė negryna, nes nieko pikto nepapildes, tyrinėtojų nereikalauja bijoti; priešingai, tokie tyrinėjimai gali būti tik pagėdijami. Kaip ten nebūt, bet Balkanų tautos, lauzdamos civilizotų tautų formas, pasirodo nevertos tokių tautų vardo. Ar tarptautiską komisiją priims Bulgarija ir Turkija, dar nežinia. Bet Turkijai nėra reikalo komisijos bijotiesi, nes ji ir taip gal labiau juodina negu yra verta.

Siaurinė Albanijos malisarai pasipriešino montenegrinams, užėmusiems jų apgyventus žemes plotus. Buvo jau keli malisarai susimūšimai su montenegriniais. Jie pareikalavo nuo montegrinų, kad jie pasitrauktų iš jų apgyventų apskrčių, kitaip gaudina karu. Malisarai gali pastatyti be mažo tiek kariuotės, kiek ir montegrinai, nes jiems, be abejonės, atėitų pagelbos liuosnoriai iš kitų albanų giminių.

Iš Salonikų, taigi nuo grekų, kuriems vienok užsitikėti negalima, platinama žinios, buk dėl intrigų prieš serbus ir grekus Albanijoje įsiviespatavo tikra anarhija, buk jau susimūšė šalininkai Mafido pašos su šalininkais Esado pašos. Prie Serbijos rubežių renkas su naujaisiais karabinais albanų pulkai; jie mėgina sukti albanus Serbijos pusė. Bet kaip ten nebūt, jeigu Albanijoje gimtų anarhija, bus kam be serbų ir grekų anarhijai galą padaryti. Greičiau grekai šukauja apie anarhiją kitur, kad civilizuoto svieto akis nukreipti nuo naujų negrąžių grekų darbų, ačiū kuriems grekai žudo simpattiją civilizuoto svieto.

Grekiskai valdininkai griebėsi uždarymo Koricoje amerikoniškos misijos mokyklos, kurioj mokinosi šimtas albanų mergaičių. Suėmė jie ir kalėjiman pasodino daug žymių albanų, neseniai iš Amerikos sugrįžusių. Jiems pašiepta padėti grekų valdininkams

Koricos apskritį padaryti grekiška provincija, arba nešdintiesi kitur. Anglijos konsulus Monastire, dėl žiauraus grekų pasielgimo su amerikoniškas, Grekijos valdžia padavė Anglijos vardu smarkų protestą. Grekai terorizuoja albanus pietinėje Albanijoje, kurios plotus nori prie Grekijos priskirti; todėl stengiasi doriais ir nedoriais budais juos grekiškais padaryti. Dabar mat atkaklūs didžiųjų Europos viešpatys atstovai pažeklinti pietinius Albanijos rubežius. Šitos komisijos jau Grekija negali nepriimti, priešingai, ji Grekijos valdžiai gali prisakymus davinėti; todėl nenorinčius grekais pasivadinti albanus nori išvėyti iš tų apskrčių, kokių nori paglemžti. Bet tai tuščias darbas, nes didžiųjų viešpatys atstovai turi geresnes informacijas ir informacijoms meluojančių grekų nepasigandė.

Grekai užsimanė su prievarta paimti amerikoniškos misijos mokyklą, kurioje vaikai mokinami buvo albanų kalboje, bet mokyklos perdėtis atsiskė duoti raktus. Todėl pasaukė kariūmenę, kuri mokyklos perdėtinį karda is apdaužė ir kalėjiman nuvilko. Be abejonės, Amerikos valdžia stos savo misijos apgynime ir Grekija turės vaidus ir su Amerika; matyt, vaidų su Balkanų tautomis jau dar nepakanka.

Grekai prieš savę suklėdė beveik vienatinį savo svarbų užtarę — Francuziją. Mat, Grekiškos karalius ilgai svečiavosi Vokietijoje, ir prie kiekvienos progos garbino Vokietiją. Tas, žinoma, francuzams nepatiko. Kad jų piktumą kiek sumažins, Grekiškos karalius iš Vokietijos iškelavo Francuzijon ir gal mėgins dabar garbinti francuzus, kaip pirmą garbino jų priešus vokiečius.

MEXIKO.

Mieste Michocan likosi peršautas užnušėjas buvūšio prezidento Madero, oficialūs Corde-nas. Huerta ten ji buvo pasiuntę užimti vietą kariūmenė. Washington gauta žinia, buk revoliucionierių vadovas Carranza gėngiasi su savo kariuotėjais traukti į sostinę, miestą Mexiko. Bet Carranza turi tik 800 kariuotėjų. Kad jo mieriiai galėtų pasisukti, jis turėtų sumušt didesnes Huertos pajėgas.

Mexikan iš Paryžiaus sugrįžo Felix Diaz. Jo draugai ir pasekėjai laike rinkimų prezidento Spalio mėnesį stato jo kandidatūrą. Jį žada remti liberalai ir katalikų partija, vien konstitucionalistai ketina rinkimuose nedalyvauti. Manyta buvo, kad Huerta nestatys savo kandidatus, bet visomis savo pajėgomis remis Diazą, o už tą paramą tas jam paves vietą ministerių perdėtinio. Dabar vienok laikraščiai praneša, jog Huerta neatsisako pats kandiduoti, nes, jo nuomone, valdžia turi turėti savo kandidata. Bet ypač Mexike paprastai valdžios kandidatus ir išrenkama, nes valdžia ten savo šalininkams padeda, o savo priešų ir balsuoti neprileidžia.

Prie stoties Vanegas revoliucionieriai su dinamitu į padanges išmetė geležinkelio traukinį. Dinamitas explidavo ir expliozija užmušė 50 žmonių. Mat Mexiko revoliucionieriai mėgsta gėriaus su ramiais keleiviais kariauti negu su Huertos kariuoliais, nes kariuoliai, nors butų bailiausi, turi ginklus ir gali šaudyti, o iš keleivių retai kuris turi nors revolverį, kurio šuviai netoli siekia. Revoliucionieriai traukinį išplėšė ir ištuštino keleivių kišenių; paėmė ir jų daiktus. Expliozija užmušė ir 40 kareivių. Skaitlius sužeistų nepaduotas, bet, be abejonės, sužeistų yra daugiau negu užmuštų. Traukinių buvo ir vienas amerikonas iš San Francisco. Expliozija jo užnuogavo, bet užpuolikai visus

jo daiktus paėmė. Expliozija pirmos klasės vagono užngriebė, bet už tą vagoną 2 klasės, taigi pasižerįję daiktų ir pašto vagonai tapo išardyti.

— "K. L." paskelbė surinktų šiais metais lenkų kalbos mokytojųms Vilniaus mokyklose apmokėti aukų sąskaitą. Sausio 1 d., 1913 m. lenkų kalbos mokytojų apmokėjimo kasoje buvo 616 rubl. 74 kap. Nuo to laiko ligi liepos mėn. š. m. surinkta per "Kur. Lit." dar 991 rubl. 50 kap., iš viso tai 1608 r. 24 kap. Išmokėta per tą laiką 985 rubl. 50 kap. Kasoje tati liko 622 rubl. 74 kap. "Kur. Lit." saukia Vilniaus lenkus ir toliau aukoti tam tikslui.

CHINAI.

Nors prezidento Juanshikai kariūmenė nuo revoliucionierių paveržė svarbų miestą Nankingą, bet tuom revoliucijos nepergalėjo. Revoliucionieriai dar vis laikosi pietvakarinės provincijos se ir ar juos pasiseks suvaldyti, sunku įspėti, nes juos nemia japonai, kurie revoliucionierius organizuoja, mokina karo vedimo ir suteikia jiems naujausius ginklus, geresnius, negu yra ginklai prezidento Juanshikai kariūmenės.

Nuo Japonų su Rusija karo Chinal jau daug nužudė; dabar prie Chino pasiliko tik Tikrieji Chinal ir Chino Turkestanas, o kitas valdybas, jie jau, galima sakyti, suvisu nužudė. Mongolija, rusų kurtoma, pasigarsino neprigulimo. Mandžurija tik iš vardo priguli Chinams, o iš tikro pietinė dalis priguli Japonijai, o Siaurinė Rusijai. Tibetona taipgi pasipurtė nuo Chino valdžios ir nuo jos visiškas pasiluosos ir ant galo turės pasiduoti Anglijos įtekmei.

Vokietija kalbina Rusiją griebti Mongoliją, nes tasys ji įsipaičiuotų į karą su Chinalis ir susierzintų su Japonija. Laikraščiai atvirai rašo, jog jeigu Vokietija nori Francuziją įveikti, turi pirma Rusiją į karą Azijoje įpaimti, kad ji negalėtų Francuzijai padėti, kada ant jos užpuktų Vokietija, Austrija ir Italija. Tasyk su trimis galingais priešais Francuzijai reiktų vienai karą vesti, nes Anglija, mažai kareivių turėdama, mažai ant žemės francuzams padėti galėtų. Jeigu francuzai būtų galutinai pergalėti ir po kofų paminti, Rusija būtų visai Vokietijos ir jos draugų malonei atiduota ir ją laukytų toliau linkimas kaip ir Francuzija, o tasys germanai būtų svieto valdytojai. Taigi ne meilė risa, liberalus francuzus su reakcionieriais rusais, bet reališkas reikalas, nes kitip vokiečiai svieto valdytojų, jų visi turėtų klausyti.

IS LIETUVOS.

VILNIAUS GUBERNIJA.

VILNIUS. Miesto valdyba, surinkusi žinias, kaip kovojama su mėsininkais-brangininkais kitose miestuose kaip va: Maskvoje, Gardine ir Kišiniove, sumanė įsteigti to mėšos sankrovę. Pinių tam tikslui reikią 60 tukstančių rubl. Kaip rašo "Vieč. Gaz.", valstybės ir privat. komercijos bankai sutinką paskolinti miestui tam reikalui iki 100 tukstančių rubl.

— Paskutiniuoju Vilniaus gub. statistikos komiteto apskaitymu sausio 1 dieną 1913 metų Vilniaus gyvenitojų buvo išviso 287,220 žmonių drauge su kareiviais, tame skaičiuje 148,724 vyrai ir 138,496 moteris.

— Pereitais 1912 metais Vilniaus gub. sirgo užkrėčiamomis ligomis išviso 406,394 žm. Naujosios Vileikos pamiešijų ligoninėje buvo 1705 ligoniai. Valdiškųjų ir privatinųjų ligoninių ir ambulatorijų buvo Vilniaus gub. ir mieste išviso 92.

— Rugšėjo 1 dieną prasidėjo mokslas Vilniaus vargoniškųjų kursuose (prie J. Montvilos pašymo mokyklos).

— Pažadėtasis lietuvų (ir gudų) muzikos vakaras atidėtas tolimesniai laikai. Ketvirtadienį užuot liet. muzikos, buvo grojami rusų ir k. kompozitorių veikalai, penktadienis gi paskirtas

vien Moniuskos ir dar poros lenkų kompozitorių veikalams.

— "Gaz. Codz." praneša, kad II-je vyrų gimnazijoje panaikintą katalikams maldas, lekcijoms pasibaigus, Katalikai mokiniai, drauge su stačiatikiais, turį klausytis visi savo kliaose stačiatikių maldos.

— VARENA. Rugsėjo 10 dieną iš Gardino buvo atlektė 2 orneliai: vienas išroto 5 val., o antras vakare 7 val., abu buvo sustoję ant smėlyno prie-pat miestelio. Pirmutinis nuvažiojo į lagerius, o antras nakvojto toje pačioje vietoje. Ant rytojaus, abu du pakilę, ilgai skraidė aplink lagerius ir per miestelį. Viena sėdėjo 2 aficeriai; o antrame vienas. Iš Gardino į Varėną 85 varstai, lėktė 50 minučių. Prieš dvi savaites buvo atlektas gana didelis orlaivis iš Berlyno, bet nebuvo sustojęs; apskęs aplink lagerius, nukeliavo toliau.

Giraitės Mačukas. — SEMELISKĖS, Trakų pav. Musų kampsis yra labai apstas ir tamsus. Visai parapijai, kurioje yra 8 tukstančiai gyvenitojų, ateina laikraščių tik 7 egzempliorai. Užtat aludžių turinie penkiolika. Net pavydas ima, žiurint į kitas parapijas, kur žmonės šiek-tiek šviesesni, labiau susipratę. Sakysim, Kieta-viško parapijoje, kur žmonių tėra 5 tukstančiai, laikraščių ateina 80 egzempliorių. Pas mus nei vaikai nei tėvai nemoka skaityti, o apie mokyklą rašyti nėra ko nė kalbėti: gavus iš kur laiška, beveik nėra kam perskaityti! Kitose parapijose žmonės turi mokyklų ir kitokių naudingų įstaigų, o mes beveik nieko. Musų kapai labai apšalti, neaptverti, kaulės knisa, numirėlių kaulus nesioja. Choto taip-pat neturim ir juo niekas nesirupina. Bet reikia tikėtis, kad ir mes ilgainiui atbusime iš miego ir busim neprasteshi už kitus.

Semeliskietis. — ŽASLIAI, Trakų pav. Nors ir iš visos Lietuvos labai važiuoja į Ameriką, bet, tur būti, retai kur galima rasti tokią apiešlinę, kad tiek būtų išvažiuavę. Seniaus valinuo vaikinai, dabar lygiai ir merginos. Yra tokių sodžių, kuriuose nerasi vyresnio vaikino, kaip 17 — 18 metų, o merginos 15—16. Dabar ima dar jaunesnės važiuoti; girdi, jamai nuvažiuavus, greičiau galima vyrą gauti. Yra tokių namų, kur liko vien seneliai, nėra kam dirbti. Agentai, kurie veža žmones, dažnai juos apgauna. Birželio mėnesį čia koks be rankos agentas-žydėlis prikaltino daugel jaunų merginų ir vaikinų ir nuo jų visus pinigų suėmė. Tas agentas, pervedęs per sieną, spruko kaž kur, palikęs visus be pinigų, ir šiandien nėra jo, o namieškiai turėjo nusiusti po 80—100 rublių.

— PERLOJA, Trakų pav. Šio mėnesio 19 d. 2 valanda po pietų, kaitinant saulę iki Reom. 30°, be jokio debesėlio (?), umiai išlėjo dideliais laisais lietus; 5-tą valandą tą pačią dieną po pietų umiai pasirodė oras, taip-pat šildant saulę iki Reomiro 30 laipsnių, trėtas rūkas, baltas smirdantis kaž-kokiąs žmonių ir

gyvulių degėsiams, kuris atpraukė, kiek akimis galima buvo matyti, visą žemę ir, pabuvęs 5 minutes, pradėjo nežymiai nykti. Kun. J. Šopara.

KAISĖDORIS, Viln. gub. Vidaus reikalų ministerija leido statyti Kaisėdoryse naują katalikų bažnyčią iš geležies ir betono. Tam tikslui leista rinkti aukas Kaisėdorių parapijoje per trejus metus.

— Vilts —

KAUNO GUBERNIJA.

KAUNAS. Dažnaus ir didelio lietaus dėlei, patvino Nemunas. Vanduo iškilo pusantro aršino augščiau negu visada. Nuo krantų ir salų skubiai imamos mal-kos, kurių dalis jau dabar vandenyje.

— Lietuvos žinios —

— Šiomis dienomis, kaip praneša "Birž. Vied.", patraukta Kauno apygardos teisman 112-jo Uralo pulko štabas kapitonas Jonas Mačukas, nušovusis kelyje, tarp Vaineronių ir Kaustantinavo sodžių, valstietį Petrulevičių.

Mačukas su savo pusbroliu grįžo iš Vaineronių sod. Kaustantinav. Apie 12 val. naktį jiedu pasivijo tris sodiečius-kaimynus, kurių tarpe buvęs ir Petrulevičius; Mačuko broliai su jais susigincijus, Mačukas ėmęs grasyti sausais, jei jie nemustosia ginčiotis. Valstietiams pradėjus iš to juoktis, M., išsimeš revoli-verį, šovė į Petrulevičių, užmušdamas jį ant vietos.

Po to Mačukas buvo pabėgęs Vladivostokan, kur jį suėmė ir patraukė teisman.

— Vilts —

— Pastaruoju laiku Kauno gub. daugelis bitininkų ėmė dirbti už lius iš storo popierio (kartono). Tokie avilai esą labai geri.

— "Kurjer Litewski" girdėjęs, kad iš pasienio ribų Kauno gub. ketinama išsiusti daug žmonių, intartų slaptame gabenime užsienin bėpašparčių keleivių.

— Šaltinis —

KALVARIJA, Telšių p. Viena didžiausių Lietuvos socialių bėdų — emigracija, o kaip jos pasekmė — darbo rankų stoka. Trukštai darbininkų visoj Lietuvoj, nę jįty ir pas mus.

Kol darbininkų buvo pasiskiriant, tol ir ukininkai samdininkams galėjo pigiai temokėti, dabar gi prisiėina algas padidinti. Bernui mokama 40—70, o taip vadinamieji "gaspadoriai" dideliuose ukiose (jie visą uki vedą) gauna iki 100 rubl. Mėrgoms mokda 25—35 rubl., piemeniui — 15 rubl. Už rugių pjovimą (padieniu) mokojo iki 130 k., o moterims už rinkimą iki 70 k. Pas mus labai retai kas samdininkų nešioja savo drabužių, vis sudera ukininko drabužių. Bernų, pilnoj to žodžio prasmę, beveik nebėra — visi Ameriko. Lygu tik atlieka kariūmenę, tuoj ir Amerikon sprunka. Paskutiniu laiku daug kas ir kariūmenės nelaukia.

Pasileka vaikinai 18—21 metų, tai ir bernai. Didesnėse vietose, kame pirma buvo 3 bernai, dabar apsieina su 2—1 bernu. Jei ir toliau vyrai taip plauks Amerikon, tai moterims prisiėis dirbti vyrų darbus. Tiesa, iš dalies tas pats pastebama ir dabar.

Blogieji ukininkai, t. y. kame valgis, drabužių blogas, ir tokių bernų nebeauga, tai per metus keli susimaino. Apskritai, dabar samdininkai nepastovūs, ypač dar prastose vietose: nepatiko kas, — uždėjo keptur ant galvos ir... sudiev. Tai ypač pavasaryj praktikuojama. Mat, pavasaryj jau nebepražūsi, greit vietą rasi. Ukininkams tai labai nepatogu. Dabar kai-kurie didesnieji ukininkai štai kaip praktikuoja: kame nors gale lauko pastato tro-

belę ir leidžia į ją kumiečių. Turėdamas tokių kumiečių, ukininkas yra tikras, kad jis turi darbininką visiems metams, nes kumiečiui sunku vienu užmąnymu išbėgti ir štai dėlko. Kumiečius paprastai pareina per šv. Jurgį, tuoj užsėja savo sėkla daržą, bulbes ir t. t., na, o be to juk turi galvijų, baldų...

Zodžių, kumiečius yra lyg ir prižiūstas.

Kumiečius turi dirbti kiekvieną dieną, o jo žmona — 50 dienų, o jei per visus metus melžia karves, tai dienų nebreik eiti. Apskritai kumiečio užlaikymas kainuoja apie 180 rubl.

Štai smulkmenos.

Rugių duoda 45 pūdus, miežių — 30, avių — 20, bulbių 6 purus (puras 28 gorčiai), arba 300 ketvirt. sieksnių žemės (visas sėkla, kokią tik sėja, buna kumiečiaus), lynų 4 gorč., arba 200 ketvirt. sieksn. žemės, druskos 4 gorč., kanapių 3. Daržo 2 puru bulbių sėjama. Malkų 1 su puse asies (asis — ilgumas, platumas, augstumas — 1 mastas. Mastas truputį trumpesnis už aršną). Karvė ir avis ganoma drauge su visais galvijais.

Sieno 6 birkuvos, varstinių šiaudų — 5, rugių — 1 vezimas. Be to viso pinigais 30—35 rubl. Reik pastebėti, kad ukininkai dabar kur-kas švelniau elgiasi su samdininkais, gerina valgi, drabužių, duoda šiokių-tokių "pyragų": ką-nors nuperka, drauge važiuoja kur-nors ir atlaides ir t. t. Samdininkai gi moraliai žvilgsniu žemiau stovi, negu pirma. Surtarties tarp ukininkų nėra, vienas nuo kito dažnai pavilioja samdininką. Pašportų darbininkams, ar kokių kitų gudrybių, kaip tai sugalvojo suvalkiečiai, pas mus neapraktikuojama, nę nekalbama apie tai.

Amatninkų uždarbiai šitokie: Siuvėjos už blizų pasivimą ima 30—50 k., sijono — 50 kap. Vyro kostiumas — 2 r. 50 kap. — 4 rubl. Tai savo duona. Mątykit, pas mus dauguma siuvėjų-vyrų važinėja po kiemus ir siuva, siuvėjos gi visos miestelij.

Jei siuva pas ukininką, jo duona, ta už kostiumą ima 1 rubl. 50 kap. — 2 r. 50 kap. Už porininkų ratų padirbimą (pasivažinėjimui) ima 7—8 rubl. Duona ukininko. Už tokių ratų apkalimą 25—30 rubl. Duona kalvio.

Už aulinių batų pasivimą 2 rubl. Duona — kurpio. — Jau 2 savaiti kaip kiekvieną dieną lyja. Rugiai jau visi nu-pjauti. Kai-kurie suspėjo rugius suvėsti, bet daugumas tebėra ant lauko. Daug kas ir šieno dar turi. Reiktų jau ir vasarojus pjauti, bet bijo, kad, nupjovus, nesuputų. Ukininkai labai susirupinę. Ir išties, jei dar taip kiek palynos, tai visai ne kokie periai.

J. Vanagas. — Lietuvos žinios —

TVERAI, Telšių pav. Beveik šešiolika metų praslinko, kada buvo aplankiusi mus ugnelė. Bet štai šmet 1 d. rugsėjo (s. kal.) beširdė ugnelė sunaikino beveik ketvirtą dalį miestelio. Antrą valandą po pietų, kada visi darbavosi laukuose, ištiko gaisras. Pradėjus skambinti varpu, subėgo daugybė žmonių, bet be gesinimo įrankių (ugniagesių draugijos pas mus nėra), negalėjo ugnelėi užkirsti kelio. Greitu laiku duota žinoti artimoms Rietavo ir Varnių ugniagesių draugijoms. Ačiū jų pribuvimui, — ugnies plėtojimas buvo sustabdytas.

Kiek nuostolių padaryta — sunku ir apskaiti: sienas, rūdai — viskas žuvo ugnyje.

A. Stončius. — Šaltinis —

TAURAGĖ, Kauno gub. Musų miestelis turtingas mokyklos. Yra čia privatinė vyrų gimnazija (6 kl., šmet bus ir septinta), mergaičių progimnazija ir kelios pradedamosios mokyklos: dviklasė liaudies mokykla, "parapijinė", mergaičių pradedamoji ir dar kelios. Didžiausia mokinių dalis yra miestelėnų lietuvių ir aplinkinių ukininkų vaikai. Musų žmonės į pradedamasias mokyklas, kur nereikia didelių išlaidų, dar leidžia vaikus, bet toliau ne labai, nors yra daug ir pasiturinčių. Nežiurint į tai, kad dauguma mokinių lietuviai, nei gimnazijose, nei pradedamosiose mokyklose nėra mokoma lietuvių kalba. Gimnazijose sunkiau yra to reikalauji, nes nėra nei lešų, nei tinkamo mokytojo, bet kad kitose mokyklose nėra lietuvių mokytojų arba bent mokačio lietuvių kalbos, tai jau dalimi kalti ir tėvai. Vyriausybė pati, nieko neprašoma, žinoma, neskirs čia lietuvių mokytojo, bet patis tėvai, atiduodami savo vaikus į mokyklas, turėtų, rodos, pasirūpinti, kad greta rusų kalbos, būtų mokoma ir gimosios.

Em. En. — SKUODAS, Telšių pav. Šis Zemačių miestelis, netoli Kuršo, didesnis už pačius mažuosius Lietuvos miestelius; čia yra: pašta, valščiaus raštinė, valšč. mokykla, aptieka, gydytojas, žemiečių višininkas ir kitos įstaigos. Traktierių ir aludžių taip-pat, kaip visur, pilna. Yra dar kelios lietuvių krautuvės; iš jų geriausiai sekasi Orvydai, kur's turi net dvi: vieną kolonijalių prekių, kitą mastinių. Keliatas metų, kaip jis atvyko čia su mažu kapitalu, o dabar, veizė, keliolikos tukstančių vertos krautuvės. Per jo krautuve eina apie 40 egz. įvairių liet. laikraščių.

J. S. kas. — Vilts —

RUDYLIAI, Ukmergės pav. Atidengta nauja mokykla. Ton mokyklon buvo paskirtas mokytojas rusas, bet; padavus prašymą direktoriui, iškelta kiton mokyklon. Taigi nuo pėnai metų musų mokyklą nėra jokio mokytojo. Labai geistinas butų lietuvis mokytojas. Mokyklą kol-kas savo namo dar neturi ir ima nuomon namą. Butas mokytojui ir pati mokykla geri. Jei kas nori, tai prašom užimt Rudylų mokytojo vietą.

PUSALOTAS, Pan. pav. Vietinė bažnytelė sena, nes pastatyta lenkų karaliaus Vladislavo IV 1639 m. Bažnytelė jau taisyta, keista. Prie jos yra kapiny-nas, kame daug senų lietuviškų kryžių. Kad nežūtų be naudos, but gerai kam dalininkų užsukus. Nuo Panevėžio vieškelio 24 vhr.

Va. — PANEVĖŽYS, Panevėžio apskrityje nuo rugsėjo 1 d. (s. m.) atidengsja 26 liaudies mokyklas. Viena jų busianti dviklasė. Kauno gubernijoje esą 300 vakansijų liaudies mokytojams, ir prašymų buk paduota apie 600.

KUPIŠKIS, Ukm. pav. Kupiškio "Ukio draugija", kaip tik įsisteigė, norėjo surengti vakarą, ir liepos 28 d. suvadinti "Svar-kas ir milinė" ir "Velnias ne boba". Prašymą padavė, bet leidimo negavo, nežinia dėlko; prie-žastų, rodos, jokių nenurodė.

P. B. Vientautis. — STULGIAI, Ras. pav. Stulgijų parapijos klebonas turi iškasęs savo lauke keletą didelių tam tikrų tvenkinų žuvims auginti. Š. metų rugp. 16 ir 17 dienose įsiai žvėjojo tuos tvenkinuose; karpių sugavo už keletą tukstančių rublių. Klebonas buvo paskelbęs, kad tomis dienomis gaudys žuvų, ir visus, kurie nori susipažinti su žuvininkyste, kvie-tė apsilankyti į Stulgius.

— Lietuvos žinios —

ŠIAULIAI. Šiaulių apskrityje viename sodžiuje šio mėnesio 19 d. užnušė garsųj žmogžudį Pa-cuką.

— Vilts —

ROKISKIS, Ukm. pav. Rugs. 18 d. rytą sudėgė čia virvų fabrikas. Aplinkui fabrikos visur buvo arti namų, bet nėsant nė maziiausio vėjo ir padedant gaisrininkams, daugiau niekas nesusdegė, nors gretimieji namai kartu buvo bepradėdę degti.

M.

PANEMUNĖLIS, Ežerėnų p. Rugs. 15 d. beinancią bažnyčion griautinis nutrenkė vieną mergaitę. Antra moteriškė ėjo greitai, bet ji sveika liko.

V.

PANEVŽYS. Šimet j Panevėžio mokytojų seminariją teatvok laikyti egzaminų 2 lietuvių, kuomet kitais metais privačiuo davo lig 50. Ir tuodu pačiu du atvykusiuoju negavo iš ministerijos leidimo. Tat neįstojo nė vienas lietuvis. Tiesą, pakliuvo, vienas gudas-katalikas. Ir taip kas metai įstodavo vis mažiau ir mažiau lietuvių, kol galop nė vienas nebeįstojo.

K-žas.

VASKAI, Panevėžio pav. Darbininkai dabar pas mus tiek uždirba, kaip ir Amerikoje: rugių pjaudami, vyrai ėmė po 1 rubl. 20 kap. — 1 r. 50 kap., o moteris po 80 ir po 1 rublį. Už linų rovimą dar daugiau gauna: moteris ligi 3 rublių, vyrai 3 suviršum. Be to, darbininkai dažniausiai gauna dar pavalgyti ir dirba sveikam ore.

Svieto Parėjūnas.

— VILNA —

SUVALKŲ GUBERNIJA.

SILAVOTAS, Marijamp. pav. Kas metai čia laikraščių skaitytojų randasi vis daugiau. Šimet ateina Silavotą 37 egz. "Saltinio", 12 — "Spindulio", 6 — "Vienybės", 5 — "Pavasario", 2 — "Aušros", 25 — "Saltinio" mokyklos vaikams ir 26 Sv. Kazimiero Dr. nariams, 2 — "Zmonių knygyno". Taigi, neskaitant mokyklos "Saltinčių", parapijų 90 suaugusių žmonių turi sau nusipirkti ar laikraščių ar knygų pasiskaityti.

Išpažinties einančių parapijoje yra 318 žmonės, vadinasi, prenumeratorių yra kas 20-tas žmogus. Tai prenumeratorių bus kas 26-tas žmogus.

Pamažėl, Dievas duos, žmonės susipras ir bent kas grįšitū turės po vieną kokį laikraštį, tada Silavote būtų 422 prenumeražų.

— Saltinis —

KAUPIŠKIAI, Vilkv. pav. Liepos mėnesį rinkame naują viršaitį. Po visų ceremonijų, viršininkas užvedė kalbą apie naują mokyklą. Bet mes tuojau susukome: "Nereikia mums mokyklų; mes ir be mokyklų esame gabūs. Tegul jas steigia kur žmonės tamsūs!... Mes ir taip jau mokėsčių negalime išimokėti!" Bet kai viršininkas prabilo apie traktierių, kad būtų patraukta nuo mokyklos ir raštinės arba visai kad būtų panaikinta, tai mes tuojau susukome: "Tegul buna vietoje, tegul buna! Mes netokie paikš! kad traktierius naikintume!" Kai reikėjo pasirodyti, kurie nori traktieriaus, o kurie ne — tai mūsų traktierininkų tuoj dvi dalys pasidarė. Tai kokie mes, kaupiškiai, fain vyrai!

— Saltinis —

ŠVENTEŽERIS, Seinų pav. Šventėžio parapija labai kalnuota. Tarp kalnų yra daugelis durpynų ir 21 ežeras. Žemė yra stipri, pilna didelių ir mažų akmenų. Šimet pas mus įvairių augo visur geri. Ukinkinai tiek priplovė, kad ir j kluonuose netelpa. Rugiai jau kluonuose, bet avizos, miežiai, kviečiai dar ant laukų. Per lietus negalima valyti. Bulvės nuamaravo ir nudziuvo; pradeda puti.

Mūsų parapijų ūkio mašinų nėra: ariama paprasta žagre, javai kertama daugiausia pjautuvais. Mineralų trąšoms žmonės dar nenoromis tiki.

— Saltinis —

KUDRONIŲ VAL., Seinų p. Nors čia ir tamsūs žmonės, bet prie šviesos, mokslo gana prielankūs. — Pavasaryje gana sėkmingai sėjos nutarimu atidengė 7 mokyklas.

Geistina buty, kad Josna patektų lietuvių mokytojų, nes sykiu 40 kilmu jaučiai ir lenkybės įlauka. Tai patektų lenkas

mokytojas, galėtų padaryti daug blogo. Vertėtų jauniems šimet seminariją baigusiems mokytojams asmeniškai paprašyti viršininko direktijos to paskyrimo, nes tą kampaletį direktija skaito lenkiškų ir gal paskirti lenką mokytoją, o būtų labai gaila.

Gintaras.

LEIPALINGIS, Seinų pav. Čia yra pagarsėjęs šundaktaris. Savo gudrumu jisai turėjo didelį pasisekimą. Gudrumas jo toks: šundaktaris gyvena viename kambaryje, o kitas yra tuščias. Atvažiuos žmogus, šundaktario patį išėina su juo kalbėtis kitan kambarin, o šundaktaris klausia už durų. Po to jam, žinoma, lengva daug kas "įspėti".

Nuliudęs.

— Saltinis —

IŠ RYGOS.

Šimet Rygos mokyklas baigė šie lietuviai: Rygos Politechnikum — Glodėnis ir Breimeris (inžinierių skyrių); Rygos Aleksandro gimnaziją: Leonardas Serinas (įstojo Dorpat universitetui, teisininkų skyriui) ir Longinas Tubelis; Rygos Mikalojaus gimnaziją — Pabijonas Remeika (įstojo teisininkų skyriui Maskvoje); Rygos miesto realinę mokyklą — Vytautas Landsbergis (įstojo Rygon, architektoriuotai); mergaičių gimnaziją Dėpėro — M. Mašiotaitė; komercijos Mironovo mokyklą: K. Mikalauskas ir Stasys Sutkus.

Meška.

— Lietuvos žinios —

MAŽOJI LIETUVA.

Nušovė sunų. Rogalinuose tuos ukinkinas Schaner, perstatydamas namuose rakandus, išneptyčių nušovė savo keturių metų sunų. Bekraustant, reikėjo numinti nuo sienos šautuvus, kurių buvo užtaisytas. Gaidis, matomai, atlenktas, patraukta, ir šūvis kulkę padėjo ant vietos.

Berlyno lietuviai. Bloga su mūsų tautiečiais svetur. Skundžiamės mes Amerikoje, kad atsitoline nuo saviškių, užmirštame savo tautą. Sakome, kad mūsų Amerikoje gimusie gentkartė ištaustinti. Daug tame teisybės, bet nors ir teisybė, tačiau neramina. Pasizurkime kaip yra su lietuviais Vokietijoje. Kaip žinoma, ištautėjimo dvasia pačioje Maž. Lietuvoje yra smarkiai įsivyravusi. Spėjama, būtoji mums kenksminga banga tenai dabar mažėjanti. Labai linksma, jeigu ištikrųjų taip būtų. Tikrų prirodymų ištautėjimo sumažėjimui Maž. Liet. ligi šiol dar nežinome. Taigi, kol kas mes tenai neperlinksmiausiai galime žiūrėti jos ateitui. Prūsų lietuviai savo "Ameriką" turi Vokietijos gilumose. Išėiavystė j Vokietiją yra tenai beveik tokia pat liga, kaip pas "didžiuosius" lietuvius j aukškalnį užjuri. Didžiosios Lietuvos išėiavystė savo tautiskame supratime daug aukščiau stovi už prūsiečius. Tai atsiliepia ir jų gyvenime svetur. Amerikos lietuvių jaunoji gentkartė nors žymia savo dalim ir ištautėja, tačiau visgi pasiseka gan daug ir sulaukyti nuo galutinio persikrymo su savo tauta. Atsiranda dažnai iš čia gimusių net ir gerai susipratusių tautiečių.

Kas kita yra su Prūsų lietuvių išėiavystės. Stai Berlyne, Vokietijos sostpilyje, yra nemažas būris išėiavystės iš Maž. Liet. Patįs išėiavystė yra paskendę savo rūšies tautiskame snaudulyje. Nedaugelis berlyniečių-lietuvių rūpinasi savo tauta; jos atgijimu. Ką gi kalbėti apie tuos, kurie tenai pat Berlyne ir gimę? Su berlyniečių jaunuomene dalykai stovi visai ne kaip. Išėiavystė ne moka jie ne tikaitiškai bei rašyti lietuviškai, bet net jau nei nesupranta savo tėvų kalbos. Ten gimusio jaunimo didžiausia dalis galima skaityti jau ištikrųjų žuvisia mūsų tautai. Retai kuris pasiliks mūsų tarpe (gerai, dar jeigu atsitaisys tokių).

Yra Berlyne ir susipratusių lietuvių-tautininkų skaitlius, bet tik labai mažas. Jie stengiasi iš visų jėgų pažadinti savo užsnuodus santautiečius, stengiasi sulaukyti prie savęs ištaustančią jaunuomene. Tiegi lietuviai dešimtis metų atgal susitvėrė "Ber-

Photos by American Press Association

PRIE BAISIOS ŽMOGŽUDYSTĖS
Pereitam numerį buvo pranešta apie baisią žmogžudystę, kokią papildė kun. Hans Schmidt New York, užmušęs ir supjaustęs merginą Aumuller. Jis apkustas taipgi už dirblmą netikrų pinigų ir policija mena, kad jis buvo vadovu internacionalės šalkos kriminalietų. Nekuriu menama, kad jis yra nesveiko proto, bet daktarai sprendžia, kad protas jo sveikas, kad jis yra tik nepaprastas kriminalistas. Pavėikelas parodo jį merginą ir bažnyčią, kurioj jis buvo asistentu.

lyno Lietuvių Draugystę". Rugsėjo 27 d. ta draugystė švenčia savo dešimtmėtinės sukaktuvės. Nedidelė draugystė; tai, ir nuveikti ką nors ypatingesnio negalėjo nors ir per tokį ilgą laiką. Be abejonės, ne vieną lietuvių sužadino, paskatino mylėti savo tautą, prikėlė iš ilgamečio snaudulio.

Draugystė labai apunkina darbą lietuvių išsimėtymas po visus Berlyno kampus. Su Amerikos lietuviais yra šiame atviroje kitap. Jie, atvažiuojant į koki nors miestą, dažniausiai apsigyvena kruvoje, sudaro koloniją tikroje to žodžio prasmėje. Tat ir dirbti bendras tautiskais darbas yra daug lengviau. Berlyno gi lietuviai, kaip minėta, iškriek, kaip prairausio maisto žirniai. Begalo daug vargo padeda berlyniečiai vien tam, kad šiaip taip tarp savęs susipažintų, viens kito antrašą sužinotų. Tat, darbas, ir taip labai mažai įgytų turintis, dar labiau trukdosi. Galima tikėtis tačiau, kad berlyniečiai nepasibijos visų tų trukdžių ir kuomet nors — rasi, ir neužilgo — galės vartyti plačias pradėtą tautišką darbą. Dieve padėk!

Amerikoje buvęs berlynielis.

IŠ AMERIKOS.

NEPAGEIDAUJAMA DOVANA.

Los Angeles, Cal. Leidėjas laikraščio "Times" vėl gavo dovaną — pragarišką mašiną. Jei-gu mašina neexplotuodavo, tai laikraščio leidėjas, generolas Otis, gali padėkoti tarnai japoniečiui. Nuziurimi draugai pašmerko buvusio darbininkų vadovo McNamara. Galėjo tai padaryti ir Mexico revolucionieriai, keršydami laikraščiu už rėmimą Huertos valdžios.

DAR APIE KUNIGĄ ŽMOGŽUDI.

New York. Iš tolesnių tyrimų užmušytės kunigo Schmidto pasirodo, jog jis, drauge su dentistu Muret, kuris taipgi suareštuotas, dirbo netikėtais dešimtdolarines ir, kaip sak, darė tai todėl, kad jam Dievas prisakė su jų pagelba padėti beturčiams. Muretą laiko broliu kunigo Schmidto, bet jo tėvas užtikrina, jog daugiau jo valų nėra Amerikoje, apart vieno kunigo, Kunigas Schmidt išrodo nenormališko proto, bet ar tą nenormališkumą jis nudaudo, ar iš-

likro yra tokiu, tą turės specialistai daktarai iširti. Netoli kunigo tėvų namų Vokietijoj rado taipgi kuną užmušytos merginos; todėl mano, kad ir toji užmušta ji mergina yra to kunigo aukta.

PRAPUOLĖ LIUDININKAS.

New York. Prapuolė turėjęs liudyti prieš valstijos prašalintą nuo vietos New Yorko gubernatorių Sulzerą liudininkas Frederic L. Colwell. Tyrinėtojai sako, kad jis, Sulzerio prikaltintas, tyčia prasišalino. Jeigu tai teisybė, tai matyt svarbus liudininkas buvo.

JUO TAMSĖSI PASIRODO KUNIGO UŽMUŠEJO DARBAL.

New York. Susėkta, kad kunigas Schmidt ir jo draugas dantistas Dras Muret turėjo ir kitą gyvenimą ir ten turėjo netikrų pinigų dirbtuve. Ten abu ant moterų ir merginų už brangius pinigus atlikinėjo uždraustas operacijas. Kunigas Schmidt lošė daktaro rolę ir vadinosi taipgi Dr. Molieru, neva iš Paryžiaus.

Dabar policija ieško Schmidto pagalbininkės, merginos Green, kur iš New Yorko prapuolė ir, kaip sako, Chicago iškeliauvo. Čia jos ieško Chicago policija. Dantistas Muret sakosi Londone kaip daktaras praktikavęs, bet iš Londono gauta žinia, kad ten tokio vardo daktaras nepraktikavo, bet praktikavo vokiečias Dr. Ernst; jis pabėgo, nes už mergų prekybą buvo policijos gaudomas. Mano, kad tai buvo tas pats Muret.

CAMINETTI IR DIGGS NUTEISTI.

San Francisco, Cal. Už nemėgusių merginų suvadžiojimą ir jų nemoraliskais tikslams išvežimą teismas užpėntai, bet gana skaudžiai, nebūdė du draugu, abu vedusius valstijos architektą Diggs ir šunų ateivių užveizdos perdėminto Caminetti. Pirminis gavo du metus kalėjimo ir turi 2000 dol. pabaudos mokėti, antrasis gi gavo 18 mėnesių kalėjimo ir 1500 dol. pabaudos.

ROOSEVELTA PREZIDENTAS NORI SIUSTI EUROPON.

Washington, D. C. Laikraščiai praneša, būk prezidentas Wilson nori siusti Europon būvusį prezidentą Rooseveltą, suskaldžiusį

republikonų partiją, melsti dalyvanti Panamos parodoj rengiamoj mieste San Francisco tuos kraštus, kurie dalyvauti atsisakė. Parodoj dalyvauti atsisakė Vokietija, Anglija ir Rusija.

MEDŽIONĖS KUKOS.

Prasidėjus medžionei, giriose pirmutinę savaitę North Dakotoj neatsargių medėjų užmušta penki žmonės, o du mirtinai sužeista. Matyt, ten medžione užsiima vaikai, arba žmonės, nežinanti, ką daro, kurie vietoj j žvėris, šaudo j žmones. Panašiai yra ir kitose valstijose.

ATGABENO KUNĄ NEW YORKO Miesto MAJORO.

New York. Laivas "Lusitania" 18 rugsėjo atgabeno čia kuną staiga pasimirusio nuo širdies ligos New Yorko miesto majoro Gaynor. Jis mirė ant jurių ir jo kuną atgabenta Londonan, iš čia New Yorkan, kur jį palaidota.

AUGSTESNĖS PIENO KAINOS.

St. Louis, Mo. "Milk Producers Association of Illinois" pagarsino, jog žiemai pieno kainos bus pakeltos nuo 17 ant 19c. už galoną.

MAŽAI REIKALAUJANTIS PASTORIUS.

Cleveland, Ohio. Čia yra pastorius danielis Rev. Bast, kuris, pakvietas Cincinnati protestonų vyskupo Andersono, apvažinėja Suvienytas Valstijas. Bast apreiškė, jog, turint namus gyvenimui, pastoriumi nereikia j metus daugiau mokėti kaip 700 dol., nes gyvenimui to pakanka. Kasžin, ar bent Amerikoje rasis dvasiškių, kurie pasiganėdintu taip mažu pelnu, kokį jiems skiria pastorius Bast?

BEPROČIŲ NAMAI INDIJONAMS.

Canton, S. D. Čia pradėjo statyti specialius bepročiams-indijonams namus, nes mat ir tarp raudonodžių atsiranda vis daugiau bepročių.

NEGERI PRASIZENGELIŲ AUKLĖTOJAI.

Pontiac, Ill. Dėl skundu ant užveizdos vaikų pataisos namų, kur tapo taip sunkiai sumuštas vaikas, kad nuo sumušimo liginė pasimirė, tapo paskirta komisija iširti skundų teisingumą. Pasirodė, jog prižiūrėtojai ir namų užveizdotojai tankiai su vaikais elgėsi nepaprastai žiauriai.

Jie daugė vaikus kumščiomis ir lazdomis. Visi, paklausti, vaikai patvirtino, kad su jais elgėsi žiauriai, kad juos mušdavo tankiai be jokios priežasties.

EUROPOS HUMORISTISKI LAIKRAŠČIAI IŠJUOKIA BRYANĄ.

Europos humoristiski laikraščiai vėl griebsi Amerikos išjuokimo; ypač išjuokiamas užsienų ministeris Bryan, kuris, nepažindamas tarptautiškų formų, ištikro nekartą savę ant išjuokimo pastato. Dabar išjuokia jo mėginimus tarp tautų santaiką įvesti; išjuokia ir jo paskaitas, laikomas už pinigų. Bet ypač su įvedimu ramumo svetur jam mat visai nesiseka.

SU DINAMITU SUGRIOVĖ SAVO NAMUS.

Bloomington, Ind. 50 metų murininkas Mack Huerst savo namuose padegė dinamitą. Eksplozija užmušė jį patį ir dukterį ir namus sugriovė; dvi kitos dukterys tapo pavojingai, gal mirtinai, sužeistos; pati gi stebuklingu būdu išliko. Surinkęs visą savo šeimyną viename kambaryje, jis j grindis metė dinamito bombą. Turbut, jis gavo proto sumaišymą.

ANGLIJOS SUFFRAGISTE SVEČIUOSE AMERIKOJ.

New York. Atkako čia Anglijos suffragistė Noan Wickham. Ateivių užveizda prie jos nekebio, leido jai išlipti ant kranto. Ji teisinasi, jog Anglijos suffragistės negali kitaip elgtiesi ir turi taip elgtiesi, kaip elgiai, nes valdžia moteris užmušų (?), Weckham, tarp kitko pasakė, jog iki šiol suffragistės su noru žmonių neužmušinėjo, bet ir tas gali ateiti, jeigu bus reikalas.

GALEJO TAI JAU SENAI PADARYTI.

Washington, D. C. Amerikos užsienų ministeris Bryan jau užbaigė savo keliones su prelekcijomis, laikydomis, už pinigų, ir grįžta Washingtonan. Galejo apmokamų prelekcijų visai nepradėti.

MUITŲ NUO KNYGŲ NEBUS.

Washington, D. C. Dėl protestų neangliškai kalbančių Amerikos piliečių, sumanymas mautų 15% knygos vertės nuo įgabenamų Amerikon knygų neangliškoj kalboj naujoj mautų tarifoj likosi išbrauktas. Knygos ne angliškoj kalboj galės but įgabenamos be mautų taip, kaip ir angliškos. Prieš mautis labiausia protestavo vokiečiai.

TURTUOLIAI PABUGO.

New York. Suviršum 30 bankierių, turinčių bankas ant Wall street, atsišaukė j Washingtoną su prašymu atsiusti daugiau kariuomenės j miesto dalį Governors Island, nes jie bijosi minų užpuolimo ant jų bankų. Washingtono valdžia vienok nesiskubina tą prašymą išpildyti; užtikrina bailius bankierius, kad Londono ir Paryžiaus bankai, kur yra milijardai pinigų, nėra geriau nuo užpuolikų apsaugoti negu Wall streeto bankai New Yorke.

VERTĖ NEKRUTANČIŲ TURTŲ NEW YORKE.

New York. Sulyg apskaitymo mokesčių komisijos, vertė nekrutančių turtų New Yorque siekia 8,010,000,000 dol., arba 150 milijonų daugiau negu pernai. Bet vertė ty turtų, be abejonės, bus daug didesnė, nes komisija paprastai labai buva maloni turtuoliams.

JUODSPALVIS ŽMOGŽUDYS.

Detroit, Mich. Išmestas iš karo negras George Davis, už tai perpykęs, išsitraukė revolverį ir pradėjo šaudyti; pašovė tris žmones, iš jų vienas pašautas mirtinai. Policistas vienu šūviu negrui suskaldė petį. Susirinkę žmonės norėjo negrą lynuoti, bet policistams pasisekė jį apginti ir areštan nugabenti.

ORANZIŲ DERLIUS.

Los Angeles, Cal. Oranžių šimet Californijoj surinkta 40,000 vagonų, arba 15% mažiau negu pernai. Ir vynuogių surinkta šimet mažiau negu pernai.

IŠ VISUR.

|| Bulgarijoj prasidėjo agitacija už perkeitimą stačiatikiško tikėjimo j unią, nes tokiu būdu bulgarai gali pasiluosuoti nuo spaudimo grekų stačiatikių bažnyčios perdėtinį.

|| Prasidėjus persekiojimams Finlandijos gyventojų, iš jos neįsakykai pasididino išėivystė: rugsėjo mėnesį per Gange išsinešdino 1879 išėivai. Ant 3 milijonų gyventojų per vieną mėnesį išėita labai daug žmonių ir tai tik per vieną portą.

|| Iš karo ant Balkanų pussalio Europa sulaukė vienos dovanos — tai choleros. Vengrijos sostinė Pešte cholera siaučia gana smarkiai: buvo ten jau suviršum du tukstančiai apsirgimų. Valščiuose: Szolyva ir Bolos buvo 25 apsirgimai. Berek komitate buvo taipgi keli apsirgimai kaimuose. Chorvatijoj cholera taipgi siaučia; siaučia ji Bosnijoj ir Rumunijoj. Rusijoj cholera apsiereiskė pietinėse ir pietvakarinėse gubernijose, o j atėjo nuo Balkanų pussalio.

|| Vokietijoj, mieste Koburg vienuose namuose eksplodavo gasas ir eksplozija sugriovė namus. Užmušta prie to 8 žmonės, o 7 sunkiai sužeista.

|| Airijos sostinė, mieste Dubline, sutreikavo suviršum 10,000 darbininkų. Jiems pritardami, sustreikavo taipgi darbininkai Liverpooly.

|| Siaurinėj Afrikaj sukilę maurai Centos aplinkinėse netikėtai užpuolė ispaniškos kariuomenės dalį ir užmušė 100 kareivių, neškaitant sužeistų; pasijustas užpuoliams pastiprinimas taigi tuėjo grįžti, nes priešų įveikti negalėjo.

|| Ant prigulinių Vokietijai dalies salos Naujos Gvinejos, žmogėdžiai papuas pagavo ir suvalgė vokiečių tyrinėtoją, mineralogą Warnerą, gimusį Amerikoje.

|| Berline, tepliorius profesorius Henrich Moas, laike trečiųjų teismo, gavęs nuo pulkininko Westernhageno per adsi, išsitraukė revolverį ir ant vietos paguldė savo prieša. Tarp abiejų nu senai buvo nesutikimai, todėl trečiųjų teismas mėgino juos suitaikyti.

|| Holandijos karalienė manifeste j tautą apreiškė, jog ministerija rengiasi parlamentui paduoti sumanyta pripažinimo moterims balsavimo teisių.

|| Sulyg žinių, surinktų "Metraščio Vokietijos ciosorystės už 1913 m., 1889, 1893 ir 1903 m.", Anglijoj buvo didžiausi streikai. 1893 m. streikavo 600,000 darbininkų, kurie nuždė 30 milijonų darbo dienų. Dideli streikai 1909 m. buvo Švedijoj, kuriuose dalyvavo 34 Švedijos darbininkų. Kiekvieną dieną darbininkai žudė 7 milijonus markių. Francuzijoj 1908 ir 1909 m. buvo dideli telegrafistų streikai. Rusijoj dideli streikai prasidėjo po karui su Japonija, 1905 m.; tik Europinėj Rusijoj buvo 13,000 streikų, o streikuojančių 3 milijonai. Darbininkai nuždė 40 milijonų darbo dienų, o algomis 40 milijonų markių, o darbdaviai nuždė 300 milijonų markių. 1902 m. dideli streikai buvo: Belgijoj, Francuzijoj, Italijoj ir Austrijoj. Suvienytose Valstijose per paskutinį dešimtmetį dėl streikų darbininkai kas metus vidutiniškai žudė po 10 milijonų markių. Vokietijoj dideli streikai buvo: 1900, 1905 ir 1906 m. Paskutiniuose metuose streikavo 275,000 darbininkų, 3300 įstaigų. Iš visų streikų tik ketvirta, daugiausia penkta jų dalis, laimėta; kitus darbininkai pralošė.

|| Vokietijos universitetus lanko 60,350 studentų, tame skaitlyje buvo 55,519 vokiečių ir 4841 svetimausis, arba 8,1% svetimų. Per paskutinius 5 metus j Vokietijos universitetus suvažio daugiau svetimausių moterų. Pirmą j Vokietijos universitetus visai nepriminėjo; dabar Vokietijos universitetuose yra apie 400 svetimausių moterų. Prūsų universitetus lanko

2300 vyrų švietimtučių ir 182 moteris, kurių daugiausiai (81) lanko filologijos fakultetus. Tarp švietimų moterų studentų 88 buvo iš Rusijos, 30 iš Amerikos, 26 iš Austrijos, 11 iš Anglijos, 8 iš Rumunijos, po 9 iš Serbijos ir Sveicarijos, po 3 iš Holandijos, Norvegijos, Danijos ir Bulgarijos, 2 iš Švedijos, po 1 iš Francuzijos ir Italijos; 3 buvo iš Afrikos, 2 iš Australijos.

Tarp vyrų studentų buvo: 289 iš Amerikos, 184 iš Azijos, 45 iš Afrikos, 3 iš Australijos ir 4320 iš Europos. Tarp europiečių buvo: 2392 iš Rusijos, 839 iš Austrijos ir Vengrijos, 313 iš Sveicarijos, 143 iš Anglijos, 155 iš Rumunijos, 68 iš Bulgarijos, po 73 iš Turkijos ir Grekijos, 47 iš Serbijos, 41 iš Francuzijos, 33 iš Italijos, 46 iš Holandijos; iš Montenegro 2. Buvo taipgi Švedų, Norvegų, Ispanų, Belgų ir Danų.

Iš paskutinių Japonijos reikalavimų Činų valdžia sutiko išpildyti tik mažesnius dalykus. Laikraščiai užtikrina, jog Japonija, susitarusi su Rusija, erzina si su Činais, kad turėtų progą griebti kokį Činų žemės plotą ir ten savo įtekme labiau išplėsti. Dabar mat buvę priešai, Japonija ir Rusija, eina išvien, gal jos eity išvien ir kilus karui su Amerika, o jeigu ir neitų drauge, tai tikrai žinia, kad Rusija Japonijai karą vesti netrukdytų.

Iš San Diego iš Vakarinio Meksiko laivu "Buffalo" atkako 130 amerikoni, kurie Meksiką paliko savo nuosavybe. Tie pabėgėliai sako, jog jie Meksiką apėjo tik todėl, kad apieiti jiems liepė prezidentas Wilson'is, jie manė, kad Amerika nori su Meksika karą pradėti, bet bent dabar jiems ten pavojus nei iš vienos, nei iš kitos pusės negrėsė. Jie todėl iš Suvenytų Valstijų izdo reikalauja atlyginimo už Meksiką peikant turtus.

Anglijų rengiami vėl dideli streikai. Dubline sustreikavo darbininkai; Liverpooly doku darbininkai atsisakė iškrauti iš Dublino atėjusius laivus. Streikuoja taipgi darbininkai Birminghame. Dubline sustreikavo mokiniai katalikiškų mokyklų todėl, kad mokyklose vartojamos knygos leido, kuris yra priešingas unių darbininkams.

Bremos Lloyd garlaivių kompanija įrengia naują garlaivų liniją — nuo Bremos Bortan ir New Orbsan.

Bugarija jau susitaikė su Turkija. Sulyg sutarimo, naujas tarp Bulgarijos ir Turkijos rubežius bėgs nuo įtakos upės Maricos ir atsišrėms į Juodasis jures į šiaurius nuo Mida. Turkija gauna ne tik Adrianopolį, prie kurio žuvo 30,000 bulgarų, jai tenka taipgi Demotika ir Kirkkylissh. Bulgarija gi gauna Tirmov, Mustufa Paša ir Ortakoi.

17 rugšėjo Francuzų pasibaigė kariūmenės manevrai, kuriuose dalyvavo 120,000 karių; dalyvavo ir aeroplantai. Manevrams prisizūrėti atvažiavo ir prezidentas Poincarė.

Norvegams jau nusibodo karalius, nes jis prie norvegų demokratiško budo nemoka prisitaikyti. Ir karaliui, ypač gi karalienei, nepatinka šaltiniai Norvegijoje. Karalius labai padėdus, iš savo 200,000 dol. algos mažai pinigų išleidžia, todėl ir savo pinigų lieka nedaug. Norvegijos gyventojai nemylė. Ji per ilgą laiką nei krašto kalbos neiškūdo ir nei kiekvieno žingsnio rodo, kad Anglija jai geriau patinka negu naujoji jos tėvynė. Kadangi Norvegijoje nėra aristokratijos, tai karalienė nei moterų draugystės neturi tokios, kokios ji norėtų.

Mieste Heidelberg, Vokietijoje, 18 rugšėjo nusišovė nepaprastai gražumo mergina, kunigaikštė Sachsen Weimar-Eisenach kunigaikštystės, Sofija. Mat valdantis kunigaikštis Wilhelm pa-

sipriešino jos apsivedimui su su nu svarbiausio Vokietijos bankieriaus Blochroederu.

Meksiko tuomtarpinis prezidentas Huerta paliepė grįžti namon Felixui Diazui, kuris dabar yra Europoj. Todėl spėjama, kad Huerta nesipriešys Diazui, jeigu jis ateinančiuose rinkimuose pasistatys savo kandidatūrą prezidento vietai ir jo kandidatūrą parems. Tokiam atsitikime Diaz ištikro būtų išrinktas. Iki šiol Diaz ir yra vienatinis kandidatas prezidento vietai; su kitais kandidatais nieks nesiskaito.

Mexike, Sonora valstijoje, pietus nuo Guaymas sukilo indijonai Yagui giminės. Indijonai turi geras ginklus, ir jie yra puišūs šovėjai. Prie Buena Vista Huertos kariūmenė turėjo su indijonais smarkų mušį, kuris vienok nežinia kaip pasibaigė.

Šiaurinėje Afrikoj, atimame nuo turkų Tripolyj, aplinkinėse Benghari, arabai užpuolė ant italikos kariūmenės dalies. Užmušti tapo: generolas Torelli ir 33 oficerų; kareivių, žinoma, užmušta daug daugiau.

Laikraščiai praneša, buk sekančiuose metuose susipažintų su Amerika čia atkaks sunus Vokietijos cesoriaus Friedrich Wilhelm. Atkaks jis neva kaipio privatiškas asmuo po pseudonymu grafas Ravensburg. Bet žinoma, amerikoni žinos, kas po tuom vardu slepiasi.

Buvęs chiniškų revoliucijonierių vadovas Dras Sunjatsen, iš Činų pabėgęs Japonijon, kaip sako, užsidengęs pseudonymu Wongkwoktin, atkako ant salos Vancouver. Keliauja jis Anglijon. Norėjo jis užsukti į Suvenytas Valstijas, bet ateivių užveizda, nežinia kodėl, jo ant krantą neleido.

Grekijos karalius, kuris gana ilgai svečiavosi pas Vokietijos cesiorų, 19 rugšėjo atkako į Paryžių. Mat, jo besisvečiavimas Vokietijoje suerzino francuzus, o Francuzija labiausiai rėmė Grekiją po karui su Bulgarija ir tik dėl Francuzijos paramos, ji gavo daugiau, negu užkariavo.

Hamburge suėmė direktorius Hansos banko — Clausbruchą ir Boetto, nes banke truksta 775,000 dol.

Činų pakrantėse 19 rugšėjo siautė baisios vėtrios. Telegrafų vielos nuo Honkongo į Cantoną tapo nutrauktos. Kiek žuvu žmonių, kiek laivų paskendo, nežinia.

Seniausias ant svieto parlamento atstovas yra Vengrijos parlamento narys Joseph Madarasz. Jis turi jau 100 metų. Parlamento nariu jis tapo išrinktas 1848 metų. Laikė Vengrų sukilimo buvo sukilėlių pulkininku ir tapo iš Vengrijos išvytas; atgal sugrįžo 1861 m.

Mažoj valtyj iš Triesto į jures išplaukė penki žmonės pavazinėti. Ant jurių valtis apvirto ir visi žmonės vandenin supuolė. Jie tikėjosi kranto prisigriebti, nes visi plaukti mokėjo. Tuom tarpu visai prie jų iškilo rėkinas (žmogėdė žuvis) ir pagriebė 20 metų merginą Mariją Neumann. Kita mergina persigando ir, apmirus, taipgi paskendo; tik likę trys prisigriebė valties ir joje priplaukė prie kranto.

Vokietijos socialistai pasidalino į dvi dalis. Didesnėji dalis, socialistai tautiečiai, Jenos kongrese 336 balsais prieš 140 radikalų užgrybė balsuoti už padauginimą Vokietijos kariūmenės, kam radikalai priešinosi.

Danijos sostinėje Kopenhage, net atliko mėgimus su nauju žmonių naikinimui išradimu, kurį praminė automatišku kareiviu. Toji prietaisa, atsakančiai nustatyta, išmeta 400 šuvių, taigi jis užvadauja tiek gyvų kareivių. Šuviai lekia iki 9 verstų. Toji prietaisa ypač tinka gynymai kariūmenės stovyklų prieš didesnes priešų pajegas.

Sulyg valdžios surinktų statistiškų žinių, pradžioj šių metų Rusijoj buvo 171 milijonas

gyventojų, taigi daugiau negu Vokietijoj, Francuzijoj ir Austrijoj drauge. Vyrų buvo 400,000 daugiau negu moterų, nors yra vietų, kur moterų yra daugiau, pavyksian Varšavoj. Tiesčiausiai apgyventos yra Varšavos ir Petrakavo gubernijos. Tarp gyventojų daugiausia yra rusų (drauge su rusiniais): jie tvieria 65% viso gyventojų skaitliaus; turkai ir totoriai tvieria 10,6% lenkai 6,2%, finai 4,6%, žydai 3,9%, lietuviai 2,4%, vokiečiai 1,6%. Ant 1000 gyventojų 771 yra ukiniukas, o 107 nieščionis ir 15 bajorų. Fabriky darbininkų yra 2,068,832. Imant visą Misią, ant 1000 gyventojų tik 299 moka skaityti ir rašyti. Išskyrus Finlandiją, kur visi gyventojai moka rašyti, daugiausiai pažįstančių raštą yra Estijon, nes 79,9%, Liflandijoj 77,7%, Kuršėj 70,9; paskui eina Kauno gubernija, kur mokančių rašyti yra 41,9%. Kauno gubernijoj nors daugiau negu kitose Rusijos gubernijose yra mokančių rašyti, bet visgi tokių yra mažiau negu pusė gyventojų.

Rinkimams prezidento Meksikos Felixo Diaz šmeta savo kandidatūrą ir jį remia dabartinis prezidentas Huerta, nes prie Diazo jis taptų ministerių perdėtinu ir taip Meksiką valdytų kaip ir dabar. Meksiką katalikų papie taigi sutarė remti Diazą. Vien konstitucionalistai žada nesikišti į rinkimus.

Italijoj, mieste Milane, prasidėjo tarptautiškas alkoholio priešų kongresas, kurin susirinko atstovai 30 kraštų. Daugiausiai delegatų yra iš Anglijos ir iš Amerikos.

Airijos sostinėje Dubline, 21 rugšėjo buvo ant gatvių smarkūs susirėmimai streikuojančių darbininkų su policija. Sužeista prie to iš abiejų pusių nemažai žmonių; ligoninėse yra 42 sužeisti, o tame 7 policistai. Nedirbančių darbininkų Dubline yra apie 20,000.

Anglijos sufragistės sudėgino geležinkelio stotį Keitone. Nuostolių ugnis pridirbo ant 20,000 dol.

Francuzijos bankai traukia kravon pinigus, nes jie kitiems kraštams pažadėjo paskolinti 900,000,000 dol. Paskolos Francuzijoj įjėsko: Turkija, Rumunija, Serbija, Grekija, Ispanija ir Austrija; taipgi, žinoma, ir Meksika.

Paryžiaus laikraščiai praneša, jog paskutiniuose laikuose Vokietijos karo ministerija pirkto Francuzijoj 130,000 arklų kariūmenei. Laikraščiai prieš tai persergstį valdžią, nes paskui arklų gali pritrukti Francuzijos kariūmenei.

Maskvoj pakorė šešis mirtin pasmerktus vyrus už sukilimą riaušių Butiro kalėjime.

Rusijos izdas apskaitė sekančioms metams išlaidas ant 4,150,000,000 dol, taigi trisysk daugiau negu Suvenytų Valstijų izdo išlaidos.

Liepojoj policija nuo užlaikytųjų kinematografų pareikalavo, kad į tokius teatrų neleistų mokinių, jeigu jie neturi mokyklos užveizdos speciališko leidimo.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Žmonės pas mus, laukdami atstovų L.M.D., užia, it bitės avilyk: vieni ruošiasi iškilmingiau juos sutikti ir kuodaugiasia pinigų surinkti; kiti gi, prisikaitę "Laisvės", "Kovos" ir kt., stengiasi kuolabiausiai palatinti tas pašalas, kurias tie socialistų organai paleido. Bet, Brooklynas — tai ne "Kovos" ar "Laisvės" re-dakcija. Čia jau yra žmonių, kurie supranta tautos reikalus ir tinkamai moka jais rūpintis. Juo labiau priešingoji pusė, ar, tikrai pasakius, užagituo-jė, stengiasi atstovus juodinti ir grąsinti, kitus nuo aukavimo Tautos Namams, juo labiau užjauciančioje pusėje kyla didesnis noras ne tik patiems aukuoti, bet ir kitus ragint prie aukų. Drau-

gystės, kurios išpradžių galvojo, ar duot ką iš savo kases. Tautos Namams ar ne, išgirdę "cielikų" riksmus, viena po kita pradeda skirti gerokas sumas pinigų.

Rugsėjo 17 d. buvo susirinkimas Brooklyno visų chorų (vėdėjų, kuriame nutarė sujungti visus chorus į vieną milžinišką chorą sudainavimui keletos dainų, laikant prakalbas Dr. Basanavičiui ir p. Yčui. Dalyvaus šie chorai: C. Brooklyno, Williamsburg, "Aido" ir Atletų klubo.

Zarasaiškis.

IŠ NORWOOD, MASS.

Pas mus prakalbos tai ne naujiena, bet paskutinis ištikro naujiena, nors ir liudna. L.S.S. 133 kuopa laikė prakalbas rugsėjo 14 dieną, bet tokias norwoodiečiai pirmą sykį užgirdo. Kalbėjo p.p. Smeltorius ir Svotelis.

P. Smeltorius nurodinėjo netikumą S. L. A. ir S.L.R.K.A., išpeikė pašelpines draugijas, tik soc. partiją išgryė ir ragino prigulti prie jos: tik tasyk, girdi, išsigelbėsi iš nelaimės; o jei neprigulėsi tai, girdi, išvys iš šios šalies (jeigu taip kalbėjo, tai maulė turėjo but netvarkoj. Red.). Toliaus didžiavosi, neg. buk jo bočiai, pra-pra-pra-prabochiai būvo beždžionės. Ir daug kitokių nesąmonių pripliauskė.

P. Svotelis pasižadėjo kalbėti apie tautų kovą už laisvę. Išskaites visus paskutinio šimtmečio karus, matyt medegos pritrūkus, kaip pradėjo musų gerbiamus svečius koliot, tai klausytojams net plaukai ant galvos atsisisto: bjauriausiai žodžiais burnojo ir rėkė ant visiems mylimų svečių p. M. Yčo ir J. Basanavičiaus. M. Yčui užmetinėjo, buk jis susidragavęs su kunigaiais ir caru (klitus-baidūs! Red.), darbininkus parduoda; net keliolika sykių rėkė: Judošius Yčas! Net žmonės pradėjo bėgti iš salės. Gerb. Dr. J. Basanavičiui sutepta ranka pavadino, tik nežinia už ką, gal už kalbėtojo suteptą, nemazgotą liežuvį. Vietoj užgirst laisvės žodį, kaip buvo pažadėta apgarsiniuose, užgirdau, kad iš beždžionės kalbėtojas paeina, ir kad organizacijos nereikalingos, o civilizotos tautos tas laiko už svarbiausią dalyką. Musų gerbiameis svečiams nesigailėjo tulžies ir visokių jų išniekinimų.

Lietuv. Sunus.

IŠ ST. JOSEPH, MO.

Nedidelis čia lietuvių būrelis yra apsigyvenęs. Nežiurint tačiau į mažą kolonijos skaitlį, čionai yra susitvėrusi pašelpinė D. L. K. Algirdo draugystė, prie kurios priklauso visi praklinesni vietos žmonės. Draugija išgirdo Amerikon atvažiavusiųjų L. Mok. Draugijos atstovų balsą ir praiteama rugpjūčio mėnesiniame susirinkime nutarė prisidėti prie Tautos Namus rėmimo: nutarta paaukauti iš draugijos izdo tam tikslui penkis doliarus. Apart to, išrinko dar porą vietos lietuvių ir įgaliojo juos eiti po vietos lietuvių ir dar rinkti aukų iš pavienių žmonių. Aukų rinkėjais išrinkta p. K. Čikinskis ir p. A. Vaitkus. Surinktos aukos bus drauge su draugijos paskirtais pinigais pasiūstos spalų mėnesyje.

Rugsėjo 7-tą dieną laikytame D. L. K. Algirdo dr-stės susirinkime buvo pakeltas klausimas, ar negalima būtų prie paaukautų \$5,00 pridėti dar \$5,50, idant pasidarytų suma vienam žemės sieksniui Tautos Namams. Visi nariai labai prielankiai sutiko tą sumą. Tačiau, tulį priežastų dėlei, nutarta palaukti dar iki spalio mėnesio. Musų draugystės, be abejonės, nepaslinkęs užpakalyje savo seserų kitose kolonijose.

Gaila, kad musų kolonijose, ne daug yra susipratusių lietuvių. Dauguma, nesuprasdami visos tos naudos, kurią atneša draugystės, nenori prie jų priklaustyti. Be abejonės, laikui bėgant, jie susipras.

Lietuvos Sunus.

IŠ MANCHESTER, N. H.

Rugsėjo 14 d., vadovaujant D. L. K. Vytauto paš. dr-stei, atliktu visuotinis vietos lietuvių susirinkimas, kame svarstytą klausimas kaslink dalyvavimo apvaikščiojime Kolumbo dienos. Vienbalsiai nutarta visiems dalyvauti. Susirinkime dalyvavo apie 120 žm. — skaitlius musų kolonijos susirinkimams dar neatsitaiskęs. Pabaigus svarstyti reikalus, mokintasi maršuoti, kad neatsilikus nuo kitų tautų ir nepadarius lietuviams, kaip sakoma, "šarmatos".

Turime čia taipogi dar lietuvių beną. Benas yra gan gerai išlavintas ir vakaruose gražiai pasgrajina. Gaila tik, kad, šale visokių angliškių two steps, nemoka, arba bent negrajina, lietuviškių tautiškių šokių. Sieji gi lietuviams, regis, daug malonesni.

Rugsėjo 3 d. benas grąjino Nashua, N. H. ir, matyt, pasekmingai, kadangi švietimtaučiai drauge su miesto valdyba jį pagyrė.

D. L. K. Vytauto dr-stės pirm. p. Zig. Kundrotas įnešė draugijon sumanyką pakviesti Lietuvos Svečius, Dr. J. Basanavičių ir p. C. Yčą. Visi vienbalsiai, be partijų skirtumo, sutiko užkviesti Svečius rugsėjo 27 d., kuomet jie bus Nashua, N. H., atsilankyti ir pas mus. A. Zubkus.

Rugsėjo 13 d. pas mus atsitiko pasibaisėtina nelaimė. Tą naktį 12-toje valandojė vienas vietos senų gyventojų-lietuvių Kaz. Služinskas gjo gult. Matyt, einant į lovą, rukę pypkę ir užsikrėtė iš pypkės žariją ant drabužių. Kuomet užmigo, ugnis įsigalėjo, ir nelaimingasai suvedgė mirtin. Drauge toje pačioje lovoje gulėjo jo draugas, kuris tikiai apdegė ir tapo nugabentas į ligonbū. Butų ir visa šeima yra degusi, jei ne vienas praievis-lietuvis. Jisai, eidamas, pastebėjo namuose ugnį. Greitai pasisaukė policmoną, ir abu, išmėdę duris, įsiveržė į degantį namą. Visa šeima miegojo, tartum išmirusi. Ugnį pasisekė užgesinti. Puolė prie K. Služ. kambario, ir rado nelaimingąjį klupantį prie lovos ir jau nebegyvą; visi drabužiai ant jo buvo sudegę.

Velionis Kaz. Služinskas išbuvo Amerikoje 13 metų, visą laiką gyvendamas čia pat Amsterdame, N. Y.; buvo 40 m. amžiaus ir prygulėjo prie šv. Kazimiero draugijos. Jisai paėjo iš Pašilėjų kaimo, Truskavos par., Ramigalos vol., Panevėžio pav., Kauno gub.

Lai buna lengva jam svetimos šalies žemelė!

V. S. Dančiūnas.

IŠ BALTIMORE, MD. Nuo 22 d. rugpjūčio čia jau tęsiasi kraucių streikas, kilęs žipnų dirbtuvėse Slios Bros. Co. firmoj.

Streikierių skaičius siekia 2000 žmonių. Šio streiko priežastimi buvo keturi darbininkai, kuriuos krauciūnai itarė firmos šnipais esant ir pareikalavo, kad šie šnipai būtų iš darbininkų tarpo pašalinti. Taipogi pareikalauta 10% ir 15% mokesčių pakėlimo (15% tiems, kurie uždirba mažiau negu \$12,00 savaiten, o 10% tiems, kurie gauna virš \$12 savaiten ir visiems nuo štukų dirbantiems).

Beveik visi streikieriai priklauso prie I. W. W., prieš kurią aštriai kovoja U. G. W. organizacija, ypačiai vietiniai jos organizatoriai Gorden ir Abe Coun, kurie organizuoja streiklauius ir keliose "šapose" jau tokių turį.

Daugiausiai skėbąja žydai, priklausančiai prie U. G. W. Streikieriai bandė prašyti jų, kad ir jie liautųsi dirbė, bet tie nesutiko; gaus sustosį dirbti tada, kada sako apie tai nuo savo organizatorių paliepiną.

Taigi šiunomi kviečiama visus krauciūnus, kad škyrių susirinkimuose išnešyt protestus prieš skėbąjancius ir jų organizatorius, o tie, kurie priklauso prie U. G. W., kad reikalautų, kad minėti du vadovai iš U. G. W. unijos būtų pašalinti.

Patariama taipgi pasisaugoti žipnų siuvėjam ir kituose miestuose, nes kalbama, buk minėti organizatoriai įjėsko ir kituose miestuose.

Presos komitetas: Ig. Naruševičius, P. Vaitėkūnas.

IŠ ELLIS ISLAND, N. Y.

Ant Ellis Island salutės (pa-prastai vadinamos "Kaslegarne") Lietuvių Imigrantų draugija aprupina Illinois valstijos ateivių daugiau, negu kokios kitos valstijos ateivių. Tankiai atsitinka, kad Illinois ir Michigan valstijos keliaujanti ateiviai neturi už-

tektinai su savim pinigų, kad ten nuvykus. Reik mušti telegrafas, kol kas nors iš giminių ar pažįstamų atsišauks ir išims ateivių iš tų "namų nevalios". Tankiausiai tokie telegramai lieka be atsakymų, todėl reik nabagai ateiviui parupinti darbas, kad negrąžintų jo atgal. O kas gi tai padarys? Žinoma Imigrantų Selpimo Draugijos atstovas.

Teisybė, jis daro, kiek išgali, ir šiadien lietuviai ateiviai yra daug geriau aprupinami, negu kad buvo prieš kelis metus. Tačiau dar daug ko truksta, kad viskas būtų atlikta taip, kaip reikėtų. Atlikti gi tai galima bus tik tada, kada Imigrantų Selpimo Draugija vartos fondus didesnius, negu ji šiadien vartoja.

Nėkurių vietų lietuvių nemažai šios draugijos palaikymui au-kuoja, tačiau Illinois (iš Chicago) ir Michigan (iš Detroit) valstijų lietuviai, nors ten daug ateivių, kaip minėjau, keliauja, su aukomis mažai prisideda.

Šio patėmijimo tikslu yra atkreipti chigaciečių ir detroitiečių, lygiai ir kitų kolonijų lietuvių, atydą į Imigrantų Selpimo Draugiją ir pasirupinti, kad ateityje ji būtų labiau remiama, negu buvo iki šiolei.

Si draugija yra, kaip kiekvienas supranta, labai svarbi ir jos palaikymas yra ytin reikalingas. Ji galės tik tada savo darbą pakeimngai atlikti, kada visuomenė stovės už jos pečių ne tik su savo užuojauta, bet ir su savo krepsiu. Jos palaikymui aukos yra reikalingos.

M. F. Trakimas, Liet. Imm. Selp. Dr-jos atstovas.

IŠ ROCKFORD, ILL.

Senai jau čia yra susitvėrusi S. L. A. kuopa, tačiau iki šiol apie jos veikimą galima buvo pasakyti, kad jisai yra "tyklus", — ne lyginant, žmogaus miegas. Galų gale parengė prakalbas, į kurias pakvietė p. Kl. Jurgelionį, S. L. A. Illinois valstijos generališkas organizatorių. Prakalbos, kuriose dalyvavo ir vietinės kuopos organizatoriaus p. Hormonas, buvo įvairuotos muzika bei deklamacijomis.

Pirmiausiai vietinio vargonininko vedamas "Kanklių" choras, susidedantis vien iš vyrų, padainavo lietuvišką himną, ir padeklamuota S. L. A. agitatyvės eilės, nusisekusios, kaip ir himnas, labai gerai. Tikiai žmonės nesuprato, ką reiškia raidės S.L.A., kadangi nepilnas susivienijimo vardas eilės minėta. Pasibaigus p. Jurgelionio gan nuosekliam S.L.A. tikslo aiškinimui ir raginimui rašyti prie organizacijų, rinkta aukų susirinkimo išlaidoms padengti. Surinkta sumavirš \$6,00. Toliaus, kalbėjo vietinis organizatorius, kuriam pakvietė, deklamuota: "Oi, likis, Tėvyne! Aš vėl išvažiuoju". Visas programą galima skaityti pilnai nusisekusiu. Kuopa, kaip matyt, pradeda po truputį gyvuoti.

Pastebėtina vienas papeiktinas kuopoje apsiereikšimas. Buvusis iki šiol kuopos pirmininkas, nežinia už ką, užsipuolė ant p. Petrėno. Iš užsipuolusiojo kalbos staciai negalima buvo suprasti, ko jisai nori iš p. Petrėno. Rodo, laikas būtų paliauti bereikalingai ant žmonių užsipuldinėjus, dargi ne savo vietoj.

Iš draugijų Tautos Namams iki šiol aukavo vien Simano Daukanto draugija. Neatsilik, be abejonės, nuo šios ir kitos; parodys, kad ir jos tautiška yra susipratusios.

Rugsėjo 27 d. atsidero žieminis teatro sezonas "Kanklių" draugijos statomu veikalu: "Mulkintojai ir mulkinycia".

Žiopylys.

IŠ SO. OMAHA, NEBR.

Kaip ir kitose kolonijose, laiks nuo laiko atvyksta ir pas mus įvairių "sviesos platintojų", arba — anot jų pačių pasakos — "mokslų vyrų". Kokie yra tie "paukštukai", galima matyti iš vieno, neseniai pas mus užlėkusio. Prieš kiek laiko atvyko pas mus "mokslų vyras" net su lietuvių kunigaikščio pavarde. Matyt, kiek pamokytas, bet dvasioje tikras ubagas. Pasisakė, buvęs net kunigu, primicijas Chigagoje pas kunigą Krauciūną laisvę, bet dabar esąs suspenduotas 8 metams; tikiai nesako, už ką jį tokia baisi nelaimė sutiko. Iš syk pasirodė karštu veikėju: prisira-

še prie L.S.S. kuopos, tapo išrinktas "teatrališkan" komitetan, pasižadėjo net ir prelekcijas laikyti kas savaitę lietuviams. Puolėsi prie tautininkų, meiliai ir į klerikalus žiūrėjo. Žodžiu tariant, pasirodė baisiai "plačių veikėju", visai Lietuvos čigonų madoje: ir man, panuži, ir tau, ir jam. Bet kuomet pamatė, kad jam pačiam nieko ypatingo negali tekti, išdumė iš So. Omahos. Sakoma, buk ne tik už valgi ne užsimokėjęs, bet dar ir kitų "šposų", išvažiudamas, pridirbęs.

Ona Balčiūnytė.

IŠ MONTELLO, MASS.

18 rugšėjo buvo susirinkimas "Lietuvių Piličių Klubo", sušauktas aptarimui, ką daryti su dabartinio lietuviškų vertėjų teisme, kuris esąs netikęs, neteisningai išverčias ir per tai net tie, kurių pusę yra teisybė, buvo su pralošia. Susirinkime bus suviršum penki šimtai žmonių, tarp kurių buvo ir tokių, kurie kaltino vertėją už jo negerą išvertimą, (o kas tas vertėjas — lietuvis, ar žydas? Red.). Išrinkta komitetas, kuris iki kitam susirinkimui turi surinkti faktus prieš vertėją. Nutarta stengiesi pralinti jį iš teismo.

Tame susirinkime buvo taipgi svarstyta apkaltinimai vieno vertėvio, kuris laike streiko W. W. Cross Co. buk maitinęs ir važiojęs automobiliu skebus. Svarstant tą dalyką, kilo toks triukškas, kad tapo pašaukti du vežimai policijos.

An.

IŠ DORRISVILLE, ILL.

Vietinėse angliakasyklose, No. 3, 4 ir 9, nedirbama. Darbininkai neina dirbti todėl, kad jiems algos neišmokamos. Paskutinė alga išpuolė mokėti 30 d. rugpjūčio, o dabar jau ir 15 d. rugsėjo susilaukėm, o algos vis dar neišmokėtos.

Vienų kalbama, kad O'Gara Coal Co. subankrutėjusi, kiti vėl sako, kad kompanija angliakasyklas parduoda kitai kompanijai ir todėl yra Vargas su alga išmokėjimu. Kitų yra uždirbta po \$50 — 60 ir net po \$70 už dvi savaites, o pinigų negauna. Gaila būtų, jeigu jie būtų. (Anglų laikraščiai praneša, kad kompanija papuolusi į piniginių nedateklų, bet sakoma, kad bus gauta užtektinai pinigų, kompanija busianti perorganizuota, ir algos todėl, galima tikėtis, bus išmokėtos. Red.).

T. K. Paugonis.

IŠ DUNBAR, WIS. Šitas miestelis turi apie 1000 gyventojų. Lietuvių tikiai apie 15 pavienių, kurių dvejetas brolių turi nuosavus namelius. Visas miestelis dar sau gyvenimą iš esančios čia lentų pigyvyklos. Dabar ta pjovykla, medžio stokos dėlei, turi sustoti ir nedirbs kokius 3 mėnesius. Todėl patartina kitiems lietuviams į čia tuom tarpu nevažiuoti. Kadangi lietuvių kolonija yra labai maža, tai neturime nei jokių draugijų, nei vakarų, nei kitokių pasilinksminimų. Visas širdies nuraminimas — tai prie kortų. Liudna...

Buovės čia.

IŠ CLINTON, IOWA. Clintone yra išviso 25 lietuvių: vedusie trys (dar viena šeima sulenkėjusi); pavienių 21. Laikraščij pareina 5 egzemplioriai: "Lietuvos" 3, "Keleivio" 1 ir "Laisvės" 1. Daugiausiai lietuvių dirba cukraus dirbtuvėje.

Ant Tautos Namų paaukavome 18 doliarų. (Vardai aukavusių bus vėliaus pagarsinti. Pini-gai gauti ir persiusti. Red.).

NUO REDAKCIJOS

Via laikraščiu stūdinantį rankraščiu turi but pažymėti autorius parašu ir adresu. Pasirašantį poudarymas turi paduoti. Redakcijos žiniai, ir savo tikrai varda. Redakcija pasilieka sau teise atsiųsti žinias ir rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiu rankraščius redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo išsiomis. Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popierio pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Įpatingi kovos budai. Peritami numerij mės buvome paminėję, kad paprastai yra lengviaus kritikuoti ypatą, negu idėją, kurią tas asmuo gina, arba atstovauja. Žmonės, kurie negali „įkasti“ patios idėjos, paprastai stengiasi „įkasti“ patį žmogų.

Tarp lietuvių, arba, teisingiaus pasakius, tarp tų lietuvių, ypatingai tas tankiai pasitaiko. Kaip sykis, tas apsirėškia ir dabar, kada kilo trūkimas tarp Amerikos lietuvių socialistų iš prieštasties atvykimo pas mus Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų atstovų.

Bandyta „įkasti“ ypatas pačių pasiuntinių. Tas tačiau nelabai sekasi, nes jiedu (pasiuntiniai) per daug yra lietuviams žinomi. Taigi visa tulzis dabar pradeda ma lieti ant p. V. K. Račkausko, „Tėvynės“ redaktoriaus, ypatos, už tai, kad jis, vadovaudamasis ne tik Susiv. Liet. Amer. įstatais, bet ir savo sąžine, užstojo už lietuvių tautos kultūros darbą, gindamas Pasiuntinius nuo apšmeižimų, kurie pradėjo ant jų galvų plūsti.

Kiekvienas save godojantis laikraštis niekada „nevarinėja“ gincų, neigi užspūdinėja ant redaktoriaus ypatiskai.

Ginčai, jeigu jie vedami, yra tik laikraščio su laikraščiu. Tai pamatinė, amžiais nustatyta ir pilnai logiška laikraštijos taisyklė, kurios nevalia peržengti. Kaip matyti iš paskutinių dienų pavyzdžių, šita etikos ir logikos taisyklė yra rašyta visiems, išskyrus keletą mūsų kairiųjų laikraščių, kurie be jokių skrupulų, atmesdami ne tik etiką, bet ir paprastą gėdą, knisiasi po savo priešų „privatiskai“ gyvenimą, stengdamiesi surasti ten medžiagą savo purviniams užspūdinėjimams.

Jau ne sykį patėmyta, kad kiekvienam didesniai susirėmimui, kur kovojama už šokią-kokią idėją, tula dalis mūsų laikraštis, kurios „Laisvė“ ir „Kova“ yra eksponentais, visados vartoja tokią taktiką: „Užmušti sau priešingą idėją, užmušant (žinoma, visuomeniskai) svarbiausios idėjos apgincijimą“.

Grįžkime prie pavyzdžio, kuris ypačiai dabar mušasi į akis, taigi prie užspūdinėjimų ant „Tėvynės“ redaktoriaus, p. V. K. Račkausko.

Visos kanuolės, rodos, dabar atkreipiamos ne tiek jau prieš Pasiuntinius (atkaudo mat sau dantis), bet prieš p. Račkauską ypatiskai. Pradėjo rodytis anonimiški paskvilai, kurių tikslu yra kerštas: kam jis gryn Tautos Namus ir Pasiuntinius, kam jis drįso pasirašyti po protestu prieš „Laisvę“ ir „Kovą“... Stengiamasi išskirti viską, kas tik prieinama, iš jo grynai privatsko gyvenimo; satyriskos, ar neva satyriskos, pašaipos prieš jį pasipylė tuose laikraščiuose, kaip iš maisto; įvairūs neva „atsiminimai“ apie jo pirmesnį gyvenimą (po anonimais pasislėpusių rašytojų ir tokių kur butinai „žandaras“ figuruoja) — visa tai naudojama kaip medžiaga diskreditavimui žmogaus, kuris, pildydams savo pareigas ir sąžiniškai tarnaudams savo organizacijai, gryn tai, ką kiekvienas žmogus, ypačiai gi tokia tadtinė organizacija, kaip S.L.A., ginti privalo.

Kada atkreipsime atydą į tai, kodėl šiame atsitikime visos užspūdinimo jėgos sukoncentruota ant p. V. K. Račkausko, o ne ant kurio kito, ir redaktorių, tai reiklyka bus dar liudnesnė.

Redaktoriai visų kitų laikraščių yra neprigulmingi, ir jiems nieko padaryti negalima, apart mažo apie juos „paambrinimo“ savo laikraščiuose. Čia gi redaktorių organizacijos organo galima pridribti įvairių nemalonių, nes kiekvienas narys gali jam mesti akysna užmetimą: „Mano

duona, girėl, valgal“y galima sukelti „buntą“ prieš redaktorių ir pakurstyti „išmesti“ jį lauk iš jo vietos. P. Račkauskas, kaip žinome, dar yra suliginamai jaunąs „amerikonas“, nepaprastės prie „amerikonisko“ kovos budo ir tas stipriai atsiliepa ant jo nervų. Mums teko girdėti, kad nuo tulo laiko jam pradėjo grėsti pavojus pilno nervų suirimo. Kodėl gi jo nenustumti visai grabėn ir tokiu būdu nepasiliuosuoti nuo vieno iš savo idėjinų priešų, kurių negalima pergalėti argumentavimo būdu? Reik žinoti, kad „dašti“ iki gyvam kaului, kad jis pagalios, spjovęs ant visko, dėlei šventos ramybės, dėlei savo sveikatos apsaugojimo pasitrauktų šalin iš viešojo gyvenimo. Tada anieks ponams bus lengviaus savo ypatingą agitaciją varinėti.

Taip buvo daroma iki šiol, ir taip daroma dabar. Klausimas tik, kada toks nešvarus kovos būdas pas mus pasibaigs. O jis pasibaigti turėtų, nes jis mūsų kultūrai garbės nedaro: tai yra labai žemos rūšies budas, laikraštijai visai netinkantis.

Mės pamename, kad dar nelabai suliginamai senai toks kovos būdas buvo pasekmingas, tačiau mės manome neklusime, pasake, kad šiandien jau žmonės yra tiek apsišvietę ir tiek susipratę, kad moka atskirti ne tik reikalą nuo ypatos, bet moka apkaimuoti bei surasti ir patį motyvą, kuris tokius užspūdinėjimus pagimdo.

Reik tikėtis, kad tokie nevalūs kovos budas greit visai iš mūsų laikraštijos išnyks.

Tai nėra civilizotu tautų įrankis. Tai yra įrankis pigių kariamiųjų politikierių.

Irgi protestas. Lietuvių Informacijų Biuras Paryžiuje, kuris pasiuntė Londone susirinkusiems įvairių tautų ambasadoriams protestą prieš lenkų memorandumą, kuriame jie (lenkai) „reikalavo“ atnaujinimo Lenkijos sykiu „su Lietuvos provincijomis“, nesutiko užuojautos lietuvių laikraštijai. Teisybė, berods, visi sutinka su pačiu protestu, tačiau dauguma laikraščių užmetė Informacijos Biurui, kam jis tai daręs lietuvių tautos vardu, — įsiaištinę legalės teisės to daryti.

Yra laikraščių ir tokių, kurie mena, kad tame didelio prasižengimo nėra, pakolei pats savimi dalykas nėra visai tautai blėdingas; sulyg šių laikraščių nuomonės, tauta, kuri neturi politiškos neprigulmybės, vargiai gali turėti tokią įstaigą, kuri tikrai turėtų legalę teisę kalbėti visos tautos vardu, nes tokios tautos savo oficialių reprezentantų neturi. Berods, ir vieni, ir kiti laikraščiai turi dalį teisybės. Šiuom kartu, vienok, mės norėjome, sąryšyje su tuom pastebėti apie ką kitą.

Lenkų laikraštis „Robotnik Polski“ (socialistiskais), išeinantis New Yorke, paduoda gana įdomų protestą „nuo lietuvių grupos“ prieš Informacijų biurą Paryžiuje. Vardų po tuom protestu redakcija nepadaeda, užsigalvėdina tik pasakymu, kad tai padavusi „grupa Litwinów“.

Pralaidę visą jeremiją apie bendras lenkų ir lietuvių kančias ir visą litanią apie „chvalą“, kurios lietuvių įgijo, susidėję kruvon su lenkais, ir apie gerovę, kurios jie datyrė aciū „dobrowolnemu polaczeniu sie“ (liuosnoriama susijungimui), paminėsimė tik nekurias ištraukas. Čia reik turėti omenyje, kad tai buk rašo „litvini“ savo vardu:

Lietuvų reikalai esą stovi labai blogai. Intelligentija (su prask, bajorija ir dvarininkai) laikosi gerai, bet sveikam iki šiolie Lietuvos kune pasirodė vojtis: visi kaimai yra apgyvendinami kacapai; todėl mūsų liaudis ištautėjanti — ir pasibaistėtinai greitai virstanti baltgudžiais, priimdama jų kalbą. (Matomai šita „grupa Litwinów“ yra tiek mūšius lietuvių judėjimą, kiek Dr. Cook matė šiaurini polij). Bet paklausykime, ką sulyg šitų „litvinių“ reik daryt. Nors lietuvių slėgia valdžia,

„betgi mės iš kieto pilno — rašo šitoli „grupa Litwinów“ — užauktoli sprendžia tik dabar pradeda atsukinėti. Nuo šio laiko turime žingsnis po žingsnio, nors ir po žeme dirbdami, sutverti atlikti, atramį ir šviesią tautą su locna kultūra.“ Suprantame, kad patja neįgalime Maskvos. Turime todėl vėl paduoti brolišką ranką

neleis savo bendrams iš po Gruenvaldo, Oršos ir Polocko — latvų milijonams lenkams, o gal ir artimesiems latvams, kad užsistiegi despotiskai, bizantiškai ir vandališkai Maskvą. Tuo lenkai Duonėlai (žinomas lenkų vadovas duonėlis) ir lenkų naštus moskvalitius ir belavėsi bei despotizmo šalininkais. Todėl lai jie (lenkai) nesistebi, kad ir tarpe mūsų atsiranda atsimėteliai, panašūs į Informacijų Biurą Paryžiuje, kuris po maskoli cenzūros ir polietijos globa siekia ne prie progreso ir neprigulmybės, bet prie to, kad paverstų lietuvių maskolais... Mūsų gerosnė atelitis, kaip ten nebūtų, ne su maskolais, bet ten, kur galime but „wolni z wolnym, równ z równym“ (laisvi — su laisvais, lygūs — su lygiais — vadinas, su lenkais).

Nesunku dasiprotėti, kas per „Litvini“ toki planą parašė. Tai yra toki „lituviai“, su kuriais didžiausia kova dabar verda pačioje Lietuvoje už lietuvių kalbos teises bažnyčiose ir kitur. Tai yra toki „litvinais“, kurie, grąsindami lietuviams, tarsi vaikams, sumaskolėjimo šmėkla, traukia juos už apakalės į „amžinių bracių poliakų“ abazą. Tai yra toki „litvinais“, kurie savo tikslu pasiekimui nesidrovio mēsti niekingas apšmaizgas ant viso lietuvių tautinio judėjimo, itardami, buk tas judėjimas yra palaikomas maskoli pinigais ir po maskoli cenzūros ir policijos globo.

Bet kas jiems šiandien tik? Lietuvių tautinis judėjimas eina savų ir tiesiai ištietu keliu. Lietuviai nemanė ir nemano puliti rusų priegluštin, bet jie lygiai ne-reikalauja ir lenkų „pomocy“ (pagelbos). (Turėjo jos užtekti — per penkis šimtus metų.

Prie laikraštinių suvažiavimų. Prasidėjo kam keistas klaidžiojimas kai-kurių tų laikraščių, kurie priklauso prie Lietuvių Sprendos Draugijos, rengiančios šmetinį savo suvažiavimą Shenandoah'ryje, Pa. Oficialiai Draugijos pranešimu suvažiavimui paskirta spalio 7, 8 ir 9 dienos. Tasai laiko pasakyrimas nėra atšauktas. Reikiška, tomis dienomis ir bus suvažiavimas. Bet štai „Darbininkų Vilties“ No. 36 pranešama, kad p. Petruskas busias Shenandoah'ryje tikiai iki spalio 6 d. Jisai suvažiavimams svečiams palinksinti galėtų suaruoti koncertų ir muzikalių perstatymų. Dėlei tos priežasties prašoma: 1) paskirti „tikrą“ laiką suvažiavimui ir 2) Lietuvių Svečių pasistengti, susinėjus su L. S. Dr. valdyba, atvykti „tikrai“ paskirtame laike į Shenandoah'rij. Prašoma paskirti laikraštinių suvažiavimą, „kad tik nebūtų vėliaus kaip spalio 6 d.“ vadinas, kol p. Petruskas dar neisvažiavęs. Ir štai vienas mūsų laikraščiu ant karštų pėdų girdėjęs, kad jau esą manoma paleisti krivulę į L. S. Dr., „kuris tai ir nutars kokiomis dienomis turės buti šmet laikraštinių suvažiavimas.“

Kad „Darbininkų Viltij“ paduota toksai sumanymas — nieko stebėtino. Bet jeigu jau ir laikraščiai, o dar ir pati L. S. Dr. valdyba pradeda kalbėti apie nutarimą nutarito dalyko, ir dar pradeda apie krivules svajoti, liikus vis keletai dienų iki suvažiavimui — tai, vyrai, išrodo jau visai keista. Keisti Svečių kelionės planas, ir išnaudo kelti galutinai nutartas klausimas — dalykas visiškai bereikalingas. Oficialiame pranešime aiškiai pasakyta, kad suvažiavimas atsi-busias spalio 7, 8 ir 9 dienose, ir atlikas, kaip sakoma, kėjūkis. Neuzsimoka apversti viso dalyko aukštyn kojomis vien dėl vieno žmogaus. Jeigu jisai gali išbuti Shenandoah'ryje iki spalio 6 d., kodėl dar trijų dienų negali užtekti. Butų labai įdomu turėti tenai tuom laiku kėnčertas arba koksa nors vaidinimas. Bet jeigu negali, ką gi bedarysi? Ne-versti gi visko iš naujo.

T. M. D. reikaluose. „V. L.“ num. 38 tilpo T. M. D., Lawrence, Mass., 7-tos kuopos pirminko laikas kaslink draugijos reikalų, teisingiau sakant, kaslink neveikimo. Už draugijos užsnuodimą yra kaltinama centro valdyba. Laisko autorius daro gan sunkius užmetimus centro pirminkui, kurisai yra kaltinama ne tikiai asmeniškai ne-

veikime draugijos reikalams, bet ir trukdymų kitų narių, norinčių veikti. Sakoma, buk pirminkas, per kurio rankas visi rastalėina organan, nepelredžiags net jokių raštų, nušviečiančių dabartinį Tėvynės Myl. Draugijos reikštus. Taipgi pakeliama klausimas apie kun. J. Žilinsko raštus, kuriuos T. M. D. jau senai žadėjusi išleisti, bet apie kurfuos iki šiolie nieko negirdėti. Sakoma, kad tasai centralės valdybės neveiklumas atsiliepi ir į visą draugiją. Daugelis prisirašė vien dėl žadėtų kun. J. Žilinsko raštų. Dabar tie prisirašiusieji, nesulaukdamai ir negirdėdami nieko apie pažadus, nekantrai į suteikią daug nemalonumų organizatoriams bei agitatoriams, kurie juos prie draugijos prirašė. Žodžiu sakant, minėtame laiske yra gan daug užmetimų T. M. D. centralėi valdybai. Iš savo pusės, mės niekiek neabejojame, kad visi tie užmetimai, kaip ir valdybos neveiklumas, yra kokio nors nesuapratimo, arba iki šiolie neprašalinamos klitūs vaisyus, kurį valdyba pasiskubins išaiktinti, tuom užkirsdama kelią tolimesniems užmetimams arba vidijiniems organizacijos nepasiganėdinimams, kurie niekiek, išskiriant blogą draugijai atnešti negali.

Peštynės apie Duonelaičio atmintį. Nieko mės negalime padaryti be to, kad tarp savęs nesuapešus. Paprasčiausia priežastim buna tai, kad mės vienas kitam garbės užvydime. Taip yra ne tikiai mūsų darbuose, Net ir darbų samanyimų garbės negalime pasidalinti tarp savęs. Jei vienas sumanė ką nors, kitas tai nutyli, kadangi ne jisai arba jo pakraipos žmogus iškėlė tą sumanyimą viešman. Patylėjęs kiek laiko, kol iškeltas sumanymas siek-tiek visuomenės omenyje ne išdilo, antrasai, garbės ar ko kito „jieškotojas“ su savo vienaspalviais bendrais keliai tą patį klausimą, tartum jo prieš tai niekuomet ir nebuve. Pirmasis sumanytojas paprastai pakelia protestą, ir „prasideda peštynės už tai, kam prigūli garbė arba kaip jaja pasidalinus. Toksai pasielgimas išaukia, be abejonės, suirute ir kenkia nors ir geriausiaim bei naudingiausioms sumanyimui. Tai viena. Antra, tai daro labai mažo kultūringumo įspūdį. Taip yra, kuomet dalykas liečiasi paprastų kasdieninių dalykų. Bet jeigu tokie reijimaisi prasideda apie kokio nors užsitarnavusio didvyrio atmintį, kuri tautai yra „brangi ir šventa, tai toksai pasielgimas labai-labai nemalony daro įspūdį ir veržia iš lupų šauksmą, daug aštresnį, negu pavadinimas tokio pasielgimo nekultūringas.

Šitos karčios mintis ateina omenim, kuomet atsimeni mūsų raštiniuką Duonelaičio, kurio 200 metų gimimo sukaktuves kitą metą lietuvių tauta ruošiasi paminėti.

Birželio 25 d. š. m. Lietuvių Mokslo Draugija paskyrė tam tikrą komisiją išdribti planą pagerbti mūsų tautai didžiai užsileijusius poetą Krist. Duonelaičių ir istoriką Sim. Daukantą. Duonelaitis yra kilęs iš Prusų Lietuvos, ir prusiškai rengias, kaip į Didžioji Lietuvai, apvaikščioti jo sukaktuves. Kaip mūsų laikraščio Maž. Liet. skyriuje savo laikui buvo minėta, prusiškai sumanė pastatyti Duonelaičiui ant Rambynkalnio paminklą. Tam tikslui išrinko komitetą, susidedantį iš Dr. Gaigalaičio, Dr. Steputaičio ir kitų. Ar tas komitetas veiks šavystoviai, ar susidės su L. M. Dr. išrinktąja komisija — nežinia.

Dabar per „Bir.“ num. 36 tu-las „Pašalietis“ užspūla ant Dr. Gaigalaičio, kad tasai, paduodamas sumanyimą statyti Duonelaičiui paminklą, nei žodžiu neužsiminė apie tai, kad p. J. Vana-ginitis (šis sumanymas jau prieš dvejetą metų buvo padavęs ir kam p. J. Vana, visai nebuvo į Prusų lietuvių komisijos rinkimus kvietas.

Visame tame gal daug tiesos, bet tokios varžynės apie garbin-gio tautos didvyrio atmintį yra labai negražios ir meta šėšlį kaip ant vieno, taip ir ant kito. Ir gi negalima butų bent tokie dalykai atlikti, nekisiant juosna asmeniskumų?

Zaislai. „Draugo“ num. 38 pakeita klausimas, judintas ne kar-tai kaip „Lietuvoje“, taip ir kituose laikraščiuose. Tai yra kuno mankštinių klausimas. Tai yra viena retų temų, kuriose mės, lietuvių, be pakraipų skirtumo sutinkame. Ir nuostabus dalykas. Patįs save vadiname nerangeliais, tinginiais ir panašiai, tačiau... pasimusę sau į krutinę, paaimanavę, aptilstame iki sekancio karto, jokių praktiškų pasekmių iš visų savo kalbų neištraukdami. Mėgstame „pafiliozofuoti“ ir tuom užbaigame. Principe mės sutinkame su labai daugeliu gerų ir naudingų darbų, pripažįstame juos knytiniais, bet... tikiai principe. Praktikoje tos visos mūsų kalbos žuri išesto kiaušinio vertę.

Tai labai aiškiai matyti mūsų kalbose apie viršminėtą kuno mankštinių klausimą. Šaukiam: „Mums reikia žaislų! Reikia sportu daugiau užsiiminti! Gana jau buti sutingliais!“ ir taip be galo. Praktikoje gi mės stovime prie tų obalsų nerėjas, kaip prie Marso arba ir dar toliau. Dar ir šiandien mūmyse įsiviešpatavę prietaras, buk rimumas ir kuno gyvenimas yra du priešingi dalykai. Taip yra net tarpe tų, kurie šaukia pamesti senąjį savo sutingumą „Mės lietuvių, girdi, esame perdaug rimti.“ Ne, vyrai! Mės esame ne perdaug rimti, bet perdaug sutingę. Tai, kad mės valdžiojame tartum mastą prarįje, jokių budu negalima skaityti rimumu. Patįs save norime apgausti ir savo akyse pasigirti. Vadinkime daiktus tikrais jų vardais ir, jeigu jie knom nors blogi, stengkimės be jokiu priekabių arba pasigyrimų, patėmytą blogą panaikinti.

Taigi, su sporto klausimu. Tai, kad mės išgalvosime naujų žaislų, labai gerai. Bet juk ir „gatavū“ turime tiek ir tiek. Pasinaudokime jaisiais. Turime begales įvairių draugijų, kurios regis, kitokio tikslo neturi, kaip tikiai rengti įvairiausius pasilinksminimo susirinkimus. Štai tos draugijos daug kam ir galėtų tą darbą atlikti. Jos rengia žiemos laikų vakarus, vasarą — piknikus. Ar jos negalėtų tuose savo susirinkimuose kultivuoti įvairius mūsų žaislus, pratinti žmones prie jų? Rods, vargu kam butų pranaikiau tai atlikti. Todėl, visiems kuno mankštinių idėjų praplantini norintiems geriausia būtų eiti į tas draugijas ir skelti savo „mokslą“. Amerikos lietuvių jaunuo-menė jausi, ir skelbėjų darbas, be abejonės, niekams nenueti.

„Daugo“ redaktorių apsirgo. Apsirgo „Draugo“ redaktorių kunigas A. Kaupas. Redaktorių susirgo nervų liga ir, kaip „Draugas“ praneša, gan sunkiai. Ligonis išvažiavęs gydytis į Sacred Heart Sanitarium, Milwaukee, Wis.

Naujas laikraštis Škotijoje. Šale dabar einančio Škotijoje „Rankpelnio“, žada eiti naujas laikraštis, vardu „Zvake“. Lei-sias jį kun. P. Kemešis, gyvenantis Glasgow.

„Tėvynė“, žingėduomo dėlei, paduoda klausimą: Kas teisingiausiai įspės, kiek Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų atstovai surinks Amerikos Tautos Namams?

„Laisvė“ rašo:

Visi padorūs žmonės mato, kad „Kova“ ir „Laisvė“ daug daugiau pritaria Tautos Namams negu visokie storpilviai ir renegatai...

„Tėvynė“ prie to deda tokią pastabą:

Paklauskite, ar daug ji („Laisvė“) prisidėjo prie aukų rinkimo Tautos Namams? Girkite, bet ir gėdos turėkite!

Kam čia dar klausiti? Jų „nuo-pelnai“ Tautos Namų reikale taip dideli ir aiškūs, kad mės visai nesistebėtum, jeigu Amerikos lietuvių nupirkty joms po medali, kurie, matyti, ir sapnė joms sapnuoja.

Kaip Svečiams Sekasi.

Chicago ir apielinkų lietuvių buvo palinkę pasigirti, kad, atsiųdami darbuosius kuoenergiškus Svečiams iš Lietuvos — Dr. Jonui Basanavičiui su atstovu Yčui, — jie davė gerą pradžią Lietuvių Tautos Namams, užri-mui apie šešis tukstancius doliarų.

Kad pradžia buvo gera, tas matyt nors ir iš to, kad Svečiams dabar gerai sekasi, bet Vakarų lietuvių, ir ypač chigagiciai, bijost, kad kartais išsimaigę Rytinių kolonijų lietuvių neispłėstų iš Chicago lietuvių ramos pirmynstės vėluos.

O kad taip atsitikti gali, tai, sprendžiant iš atėjusių žinių, yra dalykas labai galimas.

Aukos eina gausyn.

Išvažiavus Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų pasiuntiniams iš Chicago į Rytus, viena po kitai pradėjo ateidinėti linksnos darys, kad visur Svečiams sekasi puikiai. Viena žinia už kitą geresnė; visur juos priimama ne tik atviromis rankomis, bet ir atvirais kišeniais. Visuomenė, geriausias apsi pažinusi su svarbumu to reikalo, kuriam darbuojasi mūsų iš Lietuvos atvykę Svečiai, atidare savo krepšius ir aukos pradėjo plaukti gausiai, — rasite net gausiau negu Chicagoje ir apielinkėse, kur lietuvių nespėjo, kaip reik, prisiregti.

Jeigu didumu aukų nei viena atskira kolonija nesumuš Chicago, tai užtai savo duosnumu ne viena ją jau, rasite, pralenkė.

Aukaujama gausiai, ir aukų upelis, prasidėjęs Chicagoje, jau tolyn, juo eina platyn ir platyn; kas lašą, kas viedrą, o kitas ir bačką į tą aukų upelį įpila; pilasi šimtinės labjas pasutrinčių, sieksniai perkami jau ne pavieniais, bet, taip sakant, „whole-sale“ (ypačiai tuomi atsižymi draugystės), doliarinės, pusdoliariai ir „kvoteriai“, tarsi grūdai iš prakiurusio maišo, pasipylė.

Mums praneša apie vieną atsitikimą, kur apysnė moterėlė, gali but pirmu kartu išgirdusi apie tą didelį mūsų tautos darbą, — Lietuvių Tautos Namų statymą, — išklusiusi ir savo akimis persitikrinsi, su kaip dideliu pasišventimu visų lietuvių labui darbuojasi buriai apšviestųjų lietuvių ir ypačiai atvykusių čia amerikon Svečiai, drebančiomis rankomis, su šaratomis akimis, atriša skepetaitės mazgą, ir, išėmusi „kvoderį“, neša savo „naslės skatiką“ į abelną kruvą. Paaukavus savo dailį, jau buvo besirengusi eiti pro duris namo. Staiga sustojo prie durų, pavartė savo skepetaitės mazgelį, padu-mojo, atrišusi jį antru kartu, nuo durų sugrįžo prie stalo, kur aukas dėta, išėmė kitą „kvoderį“ ir vėl jį abelon kruvon įmetė... Išliko, kaip brangios tokios aukos, iš „pat širdies“ duodamos!

„Du tukstanciū!“ — Pittsburgho obalsis.

Taigi Svečiams, ir podraug Tautos Namui Vilniuje, puikiai sekasi.

Jau buvome rašę užpėreitame numeryje apie širdingą priėmimą, kurį Dr. Basanavičiui ir atstovui Yčui surengta Grand Rapids, Mich. ir Clevelande.

Iš Clevelando, sulyg pirmiaus padaryto plano, Svečiai išvažiavo į Pittsburghą, kuriam su apielinkėmis buvo paskirta visa savaitė laiko. Čia jų nekantrai laukta, ir belaukiant, pittsburgiečiai ir Pittsburgho aplinkinės kolonijos pasiryžo nupinti Svečiam gražų vainiką lygiai už du tukstanciū doliarų — ar žut ar but... Ir nebuvo tai tuščias pasiryžimas. Pittsburgiečiai savo žodį išlaikė: išviso Pittsburgie ir apielinkės surinkta gyvais pinigais \$1716.00. Keletas draugysčių (iš jų vienos jau paskyrė, kitos, besilaukdamos mitingų, dar žada skirti) dar nespėjo savo aukų įduoti. Suplaukus šioms užsiilkiusioms aukoms, tikimasi, iš Pittsburgho bus du tukstanciū doliarai, „kaip baranka“, o rasite dar ir vuodegėlė nuo \$2,000.00 atlikas viršaus.

Pačiam Pittsburghie ir jo apielinkėse puolė akin tas faktas, kad čia visų pakraipų lietuvių, su-

nėrę rankas bendran ratan, visi išvien darbuosius kuoenergiškiausiai. Tautiečiai, klerikalai, laisviamančiai ir socialistai, kaip ir išpuola subrendusiems vyrams, visi ejo išvien, remdami bendradami diktoką kartinį akmenį, — kultūros darbą. Kitur, kaip jau žinome, socialistai buvo bandę daryti šiošias ar kitokias pinkles, stengdamiesi, sulyg „Laisvė“ ir „Kovo“ tilpusių pamokinių „pakisti koją“. Čia gi pasirodė, kad socialistai nesolidarizuoja, nesutinka su „Laisvės“ ir „Kovos“ vadovais ir lygiai su kitais darbuosiais, kad viskas būtų kuo geriausiai.

Ypačiai tuomi atžvilgiu atsizymėjo Wilmerdingo, Pa. socialistai. Čia Svečių priėmimu ir prakalbų surengimu užsiėmė p. Kondratavičius, žinomas ne tik kaip geras socialistas, bet ir kaip plačiai žiurintis žmogus. Jis ir vietinė Lietuvos Sunų draugystė daug triso padėjo Svečių priėmimui ir daug užuojautos parodė šiam kultūros darbiui. Ljėnos, kad visur Svečiams sekasi puikiai. Viena žinia už kitą geresnė; visur juos priimama ne tik atviromis rankomis, bet ir atvirais kišeniais. Visuomenė, geriausias apsi pažinusi su svarbumu to reikalo, kuriam darbuojasi mūsų iš Lietuvos atvykę Svečiai, atidare savo krepšius ir aukos pradėjo plaukti gausiai, — rasite net gausiau negu Chicagoje ir apielinkėse, kur lietuvių nespėjo, kaip reik, prisiregti.

D-rė Johanna Baltrušaitienė, žmona „Dilgėlių“ leidėjo p. Baltrušaičio (taip pat žinoma socialistė) paaukavo \$104.00 ir tokiu budu pastavo Lietuvių Mokslo Draugijos Vilniuje Narių-Labdarin. Jos ypatoje turime pirmą narį-labdarį iš socialistų tarpo.

Berods, berengiant prakalbas kun. Sutkaičio parapijoi, buvo susidars burlis karstagalvių, kuliars dar neisgaravo „Laisvės“ ir „Kovos“ pripompuoti garai, ir jų, sakoma, rengtasi trukdyti prasale“ (ypačiai tuomi atsižymi draugystės), doliarinės, pusdoliariai ir „kvoteriai“, tarsi grūdai iš prakiurusio maišo, pasipylė. Mums praneša apie vieną atsitikimą, kur apysnė moterėlė, gali but pirmu kartu išgirdusi apie tą didelį mūsų tautos darbą, — Lietuvių Tautos Namų statymą, — išklusiusi ir savo akimis persitikrinsi, su kaip dideliu pasišventimu visų lietuvių labui darbuojasi buriai apšviestųjų lietuvių ir ypačiai atvykusių čia amerikon Svečiai, drebančiomis rankomis, su šaratomis akimis, atriša skepetaitės mazgą, ir, išėmusi „kvoderį“, neša savo „naslės skatiką“ į abelną kruvą. Paaukavus savo dailį, jau buvo besirengusi eiti pro duris namo. Staiga sustojo prie durų, pavartė savo skepetaitės mazgelį, padu-mojo, atrišusi jį antru kartu, nuo durų sugrįžo prie stalo, kur aukas dėta, išėmė kitą „kvoderį“ ir vėl jį abelon kruvon įmetė... Išliko, kaip brangios tokios aukos, iš „pat širdies“ duodamos!

Stambesnės Pittsburgho aukos.

Pilnas surašas Pittsburgho aukų bus pagarsintas vėliaus. Dabar gi galima pažymėti tik stambesnius aukautojus, kurių buta nemažai. Pittsburgho ir apielinkių draugystės pasirodė taipgi gražiai ir „visu būriu“ išėjo su aukomis. Nauji Nariai-Labdariai, aukavusieji po \$104.00 (kad padarius lygiai 200 rublių — tiek, sulyg įstatų, įneša Nariai-Labdariai), yra sekantie:

1) Kun. Jonas J. Sutkaitis, šv. Kazimiero parapijos klebonas, S. Pittsburghe;

2) D-rė Johanna T. Baltrušaitienė, „Dilgėlių“ leidėjo, p. Baltrušaičio, žmona;

3) Kazimieras Petras Vasihaucas, žinomas pramoninkas;

4) Kun. Aloizus Jurgutis, lietuvių parapijos klebonas iš Export, Pa.

5) Kun. Steponas Juozas Čepanionis, lietuvių parapijos klebonas iš Homestead, Pa.

6) Pasizadėjo iki 15 d. kovo 1914 m. prisijusti \$104 ir dabar įmokėjo \$25.00 Kun. J. Vaisnoras.

Tarp lietuviškų draugysčių pirmą vietą Pittsburgh užėmė Lietuvių Mokslo Draugija, paaukavusi iš savo izdo lygiai 200 rublių (\$104.00). Kitos draugystės ir gi duosniai aukavo:

1) Lietuvių Piliečių Klubas aukavo \$26.00; 2) Švento Jono Krikštytojo dr-stė iš McKees Rocks pirkė 4 sieksnius \$42.00; 3) D. L. K. Gedimino draugija atrėžė lygiai 5 sieksnius (\$52); 4) Lietuvių Dainorių Klubas — 1 sieksnį; 5) So. Lietuvių Pašėlpos Draugija — 2 sieksniu (\$21.00); 6) Lietuvių Pašėlpos Draugija — 1 sieksnį; 7) Susiv. Liet. R.-Kat. 38-ta kuopa — viena sieksnį; 8) Lietuvos Sunų

Draugija iš Allengheny, Pa. — \$25.00; 9) Sv. Petro ir Povilo brolišk. pašepso draugija iš Braddock, Pa. — vieną sieksnį. Kitos draugystės, kaip minėjome pirmiau, dar savo aukų nepridavė ir žada netrukus tai padaryti. Iš viso vieny sieksnių Pittsburgo parduota 44.

Visą šitą priėjus atydon, galima drąsiai pasakyti, kad Pittsburgo rajonas savo pridėmę atliko vyriškai ir tuomi jis teisingai gali pasididžiuoti.

WATERBURIO DRAUGYSTES ŽADA \$500.00 PREZENTĄ.

Kaip visur priimama Lietuvos Svečius ir kaip jų laukiama, gali liudyti, apart kitko, nors ir sekantis pavyzdys:

Waterburio draugystės, kaip matyt, pasiryžo, susidėję kruvon, pasitikti Svečius su \$500.00 gatavų pinigų, kuriuos jos įteiks Lietuvių Mokslo ir Dailės draugijai pasitinkimams. Beveik visa suma jau sudėta ir laukia Svečių atvykstant: devyniolika Waterburio, Conn., draugysčių paskyrė iki šiolei \$421.50. Dar yra keletas draugysčių, kurios ne laukė savo susirinkimų, ir su jomis, tikimasi, Waterburio visos draugystės sudarys gražų prezentą Lietuvių Tautos Namams — lygiai \$500.00. — „Smagiau ir musų Svečiams bus atvažiuoti pas mus, kada jie iškalno žinos, kad Waterburio draugystės turi jau parengusius mūsų tautos Namams „mažą dovanėlę“ — rašo mums vienas iš musų korespondentų.

Tuom tarpu Waterburio lietuviai rengiasi iškilmingai neuilstančių musų veikėjus priimti. Laikę paskutinio Waterburio dr. j. atstovų susirinkimo išdėstytą galutinį planą Svečių priėmimui. Pirmą vakarą atsisbus kalbos parapijos svečiai; antrą vakarą — Liet. P. U. Klubas sveitinėję prie 48 Green st.; trečią vakarą atsisbus draugiška vakarienė, kurioje Dr. Basanavičius ir atstovai Ycas bus pagarbos svečiai.

Šiame atstovų susirinkime dalyvavo nuo 19-os Waterburio draugysčių po du delegatus. Draugijos, dalyvavusios šiame susirinkime, pasidėdėjo sekančiai aukant:

1. Lietuvos Sunų Dr. J. \$100.00 (apart tautiškų centų, kuriuos aukauja kas metai).
2. Sv. Stanislavo Dr. J. \$100.00
3. Sv. Juozapo Dr. J. 25.00
4. Lietuvos Jaunik. Dr. J. 25.00
5. Sv. Jurgio Gvardij. 21.00
6. L. U. Pol. Klubas. 10.50
7. L. Ukesų Nepr. Klubas 10.50 (ir suteiktis svečiai)
8. Teatral. Aido dr. J. 10.50
9. S. L. A. ir-ta kuopa. 10.50
10. TMD. 5-ta kuopa. 10.50
11. Sv. Vardo Jezaus dr. J. 10.50
12. Sv. Petro ir Povilo dr. J. 10.50
13. Sv. Jono dr. J. 10.50
14. Martyno Liuterio dr. J. 10.50
15. „Rutos“ moterių dr. J. 10.50
16. „Sviesos“ knyg. ir dr. 10.50
17. D. L. K. Gedinimo dr. J. 15.00
18. Pilniųjų blaivininkų dr. 10.50
19. „Aušra“ 10.50

Taigi viso labo \$421.50. — Vienok nereik manyti, kad tai būtų viskas, — rašo musų korespondentas. — Girdėtis iš visų pusių, kad waterburiečiai išsiųsios gelandą peilį, kad nuskaipytų chigagiečiams pakausį — vadinas, nori Chigagą „subtytyt“ aukų duosnumu. —

Jūs, chigagiečiai, — rašo mums „vaizdingai“ kitas korespondentas — „igristi mums, kaip toji silkė laike gavėnoms. Visą laiką tik ir klausyk: Chicago, chigagiečiai, — Chicago, chigagiečiai... Tarsi musų Waterburis nei špigio jau būtų nevertas. Palaikit, gausim ir mės proga nuskusti jums, chigagiečiams, pakausį!... —

Nors toks „komplimentas“ chigagiečiams nelabai gal malonus, bet, imant domon gerus norus, — ne ką jie galės padaryti. Rasite, waterburiečiams toji operacija ir pasiseks, o chigagiečiai galės tik tuomet atkerinti, kad inzerinti kitą kartą gali „dar ilgesnę uodegėlę prisiegti“....

Brooklynietės irgi ruošiasi. Jeigu waterburiečiai užvedė medžioklę ant visų chigagiečių abelnai, tai Brooklynietės ir merginos užsimanė tą patį padaryti su Chigagos moterimis ir merginomis, kurios pačios nro

savęs, kaip žinome, suaukavo Tautos Namams \$125.00.

Dabar pranešama, kad tarp Brooklynio gražiosios lyties kilo sumanymas, „subtytyt“ chigagiečius, — vadinas padaryti dar didesnę dovaną. Brooklynio Lietuvių Klubas jau net užsiėmė tuom darbu ir 11 spalio statys scenoj dramą „Is Meilės“. Visas pelnas skiriamas Tautos Namams. Girdėti, kad brooklynietės nori sudaryti du syk tiek, kiek chigagietės, — taigi \$250.00.

Riestai, riestai, kaip matyt, su Chigaga!....

Netik waterburiečiai ir brooklynietės rengiasi. Rengiasi ir kitose vietose su nemažesniu entuziazmu. Stai Lawrence, Mass., Lietuvos Sunų Draugija šūnėngė pikniką ir visą pelną (\$400.) paskyrė Tautos Namams. Sv. Lauro dr. st. — is ten pat nutarė paaaukauti \$100.00. Kitos draugystės taipgi rengiasi nelikti užpakalyje.

Minėtinas yra Clintono, Ia., lietuvų pasidarbavimas. Tenai esama vos 25 lietuvų, o visgi jų sumesta \$18.00 aukų Tautos Namams. Subruzdų ir Susiv. Lietuvių Amerikoj kuopos. Iš S. L. A. organo „Tėvynės“ ir kitų laikraščių ir privatiškų laišku matyt, kad jau visa eilė S. L. A. kuopų atsiliepė ir savo prezidento ir visos organo priminimą ir prisideda su pirkimu sieksnių.

Prasidėjus teatrų ir balių sezonui, tenka vis tankiau išgirsti, kad tai vienur, tai kitur skiriamas visas nuo jų pelnas Tautos Namams. Visa tai matant ir girdint, ištiko smagu darosi. Musų visuomenė visgi nėra lietuvių tik iš vardo, bet ir iš darbo. Geros klotes ir toliau!

Juo toliau, juo geriau.

Jau pereitam numerį buvo minėta, kad Rochesterio lietuviai pasirodė puikiai, suaukaudami \$850.00. Ištiko, Rochesterij Svečių priėmimas buvo milžiniškas ir širdingas. Visų lietuvų darbuotai karštai: kiekvienas, su lyg savo išgalės, stengėsi parodyti savo užuojautą ir Lietuvių Tautos Namų reikalui ir patiems Svečiams. Ir atskiri žmonės ir draugystės ėjo tarp savęs lenktynės naukos ir užuojautos išreiškime. Tris draugijos, būtent: Sv. Petro ir Povilo, D. L. K. Gedinimo ir Sv. Jurgio karalių dr. J. pastojų Narių-Labdarai. Kitos draugystės taip pat paskubino su savo aukomis. Taigi Sv. Marijos dr. J. pirkė 3 sieksnius; Liet. Draug. Politisk. kas klubas, Sv. Cecilijos choras ir S. L. R. K. A. kuopa po du sieksnius; TMD. 52 kuopa vieną sieksnį. Privatiškos aukos buvo taipgi gausios. Labai daug, tarp kitų, pasidarbavo vietinis mintyje kun. J. Kasakaitis, kurina neuilstančiai kvietė rochesteriečius prisidėti prie tautiško darbo. Pasiekė, kaip jau minėjome, būvitiškai, kaip Rochesteriui, milžiniškas. Už tai prieš Rochesterio vadovus ir visus Rochesterio lietuvius reik kepurę nusiimti. Narių-Labdarui ėia pastojų kun. J. Kasakaitis.

Amsterdame, N. Y., Svečius priimta taip labai širdingai; ėia surinkta aukų \$450.00. Narių-Labdarui pastojų vietinis klebonas, kun. J. Zidanavičius, ėia reik patėmyti, kad ėia suma neinėjo dar vietinių draugysčių aukos: iki šiol sūspėjo tik Simono Daukanto Ukėsų klubas pasiskirti savo auką, o kitos dr. J. dar ruošiasi. Reik taipgi priminti, kad Amsterdame lietuviai laikę Žalgirio apvaikščiojimo buvo išsiuntę Tautos Namams Vilniuje apie \$150. Priėjus visa tai atydon, amsterdamičiai sau samatos nepasidarė ir nuo kitų kolonijū neatsiliko.

So. Bostonas vienoje prakalboje sumetė per tukstantį. Prieš pat laikraščio uždarymą atėjo žinia iš So. Bostono: BOSTONE MILŽINIŠKA KOLEKTA: VIENOSE TIK PRAKALBOSE SO. BOSTONE SURINKTA VIENAS TUKSTANTIS IR DEŠIMTS DOLIARIŲ.

Milžiniška žmonių minia, kurios skaitlius, sakoma, galėjo siekti apie 1500, pripildė prakalbų sveitinę perėitą nedėlieni. Dvasios pakilimas pas žmones buvo didelis ir, kada priejo prie aukų, pasidarė tas, ko dar niekur iki

šiolei Amerikoj nebuvo. Vienose prakalbose surinkta \$100.00. Bostoniečiai aukavo, galėtam pasakyt, „pasituisiai“ duosniai, tarsi tuomi norėdami atlyginti savo Svečiams už tuos nemalonumus ir už tas morales skriaudas, kurias Svečiams prisiejo nekęsti nuo nevalyvių Bostone inėnantių quasi-socialistiskų laikraščių — „Laisvės“ ir „Keleivio“.

Bostoniečiai, tarsi, pasiryžo nuplauti tą dėmę, kurią ant jų buvo tuoda laikraščių užtraukę ir pilnai tai padarė, parodydami, kad bile kas jų už nosies vadzioti negali.

Visi kūrystymai, visi delegatų niekinimai, kuriais Bostono „Laisvės“ ir „Keleivio“ atsižymėjo, nutūziamu. Stai Lawrence, Mass., Lietuvos Sunų Draugija šūnėngė pikniką ir visą pelną (\$400.) paskyrė Tautos Namams. Sv. Lauro dr. st. — is ten pat nutarė paaaukauti \$100.00. Kitos draugystės taipgi rengiasi nelikti užpakalyje.

Minėtinas yra Clintono, Ia., lietuvų pasidarbavimas. Tenai esama vos 25 lietuvų, o visgi jų sumesta \$18.00 aukų Tautos Namams. Subruzdų ir Susiv. Lietuvių Amerikoj kuopos. Iš S. L. A. organo „Tėvynės“ ir kitų laikraščių ir privatiškų laišku matyt, kad jau visa eilė S. L. A. kuopų atsiliepė ir savo prezidento ir visos organo priminimą ir prisideda su pirkimu sieksnių.

Prasidėjus teatrų ir balių sezonui, tenka vis tankiau išgirsti, kad tai vienur, tai kitur skiriamas visas nuo jų pelnas Tautos Namams. Visa tai matant ir girdint, ištiko smagu darosi. Musų visuomenė visgi nėra lietuvių tik iš vardo, bet ir iš darbo. Geros klotes ir toliau!

Juo toliau, juo geriau.

Jau pereitam numerį buvo minėta, kad Rochesterio lietuviai pasirodė puikiai, suaukaudami \$850.00. Ištiko, Rochesterij Svečių priėmimas buvo milžiniškas ir širdingas. Visų lietuvų darbuotai karštai: kiekvienas, su lyg savo išgalės, stengėsi parodyti savo užuojautą ir Lietuvių Tautos Namų reikalui ir patiems Svečiams. Ir atskiri žmonės ir draugystės ėjo tarp savęs lenktynės naukos ir užuojautos išreiškime. Tris draugijos, būtent: Sv. Petro ir Povilo, D. L. K. Gedinimo ir Sv. Jurgio karalių dr. J. pastojų Narių-Labdarai. Kitos draugystės taip pat paskubino su savo aukomis. Taigi Sv. Marijos dr. J. pirkė 3 sieksnius; Liet. Draug. Politisk. kas klubas, Sv. Cecilijos choras ir S. L. R. K. A. kuopa po du sieksnius; TMD. 52 kuopa vieną sieksnį. Privatiškos aukos buvo taipgi gausios. Labai daug, tarp kitų, pasidarbavo vietinis mintyje kun. J. Kasakaitis, kurina neuilstančiai kvietė rochesteriečius prisidėti prie tautiško darbo. Pasiekė, kaip jau minėjome, būvitiškai, kaip Rochesteriui, milžiniškas. Už tai prieš Rochesterio vadovus ir visus Rochesterio lietuvius reik kepurę nusiimti. Narių-Labdarui ėia pastojų kun. J. Kasakaitis.

Amsterdame, N. Y., Svečius priimta taip labai širdingai; ėia surinkta aukų \$450.00. Narių-Labdarui pastojų vietinis klebonas, kun. J. Zidanavičius, ėia reik patėmyti, kad ėia suma neinėjo dar vietinių draugysčių aukos: iki šiol sūspėjo tik Simono Daukanto Ukėsų klubas pasiskirti savo auką, o kitos dr. J. dar ruošiasi. Reik taipgi priminti, kad Amsterdame lietuviai laikę Žalgirio apvaikščiojimo buvo išsiuntę Tautos Namams Vilniuje apie \$150. Priėjus visa tai atydon, amsterdamičiai sau samatos nepasidarė ir nuo kitų kolonijū neatsiliko.

So. Bostonas vienoje prakalboje sumetė per tukstantį. Prieš pat laikraščio uždarymą atėjo žinia iš So. Bostono: BOSTONE MILŽINIŠKA KOLEKTA: VIENOSE TIK PRAKALBOSE SO. BOSTONE SURINKTA VIENAS TUKSTANTIS IR DEŠIMTS DOLIARIŲ.

Milžiniška žmonių minia, kurios skaitlius, sakoma, galėjo siekti apie 1500, pripildė prakalbų sveitinę perėitą nedėlieni. Dvasios pakilimas pas žmones buvo didelis ir, kada priejo prie aukų, pasidarė tas, ko dar niekur iki

šiolei Amerikoj nebuvo. Vienose prakalbose surinkta \$100.00. Bostoniečiai aukavo, galėtam pasakyt, „pasituisiai“ duosniai, tarsi tuomi norėdami atlyginti savo Svečiams už tuos nemalonumus ir už tas morales skriaudas, kurias Svečiams prisiejo nekęsti nuo nevalyvių Bostone inėnantių quasi-socialistiskų laikraščių — „Laisvės“ ir „Keleivio“.

Bostoniečiai, tarsi, pasiryžo nuplauti tą dėmę, kurią ant jų buvo tuoda laikraščių užtraukę ir pilnai tai padarė, parodydami, kad bile kas jų už nosies vadzioti negali.

Visi kūrystymai, visi delegatų niekinimai, kuriais Bostono „Laisvės“ ir „Keleivio“ atsižymėjo, nutūziamu. Stai Lawrence, Mass., Lietuvos Sunų Draugija šūnėngė pikniką ir visą pelną (\$400.) paskyrė Tautos Namams. Sv. Lauro dr. st. — is ten pat nutarė paaaukauti \$100.00. Kitos draugystės taipgi rengiasi nelikti užpakalyje.

Minėtinas yra Clintono, Ia., lietuvų pasidarbavimas. Tenai esama vos 25 lietuvų, o visgi jų sumesta \$18.00 aukų Tautos Namams. Subruzdų ir Susiv. Lietuvių Amerikoj kuopos. Iš S. L. A. organo „Tėvynės“ ir kitų laikraščių ir privatiškų laišku matyt, kad jau visa eilė S. L. A. kuopų atsiliepė ir savo prezidento ir visos organo priminimą ir prisideda su pirkimu sieksnių.

Prasidėjus teatrų ir balių sezonui, tenka vis tankiau išgirsti, kad tai vienur, tai kitur skiriamas visas nuo jų pelnas Tautos Namams. Visa tai matant ir girdint, ištiko smagu darosi. Musų visuomenė visgi nėra lietuvių tik iš vardo, bet ir iš darbo. Geros klotes ir toliau!

Juo toliau, juo geriau.

Jau pereitam numerį buvo minėta, kad Rochesterio lietuviai pasirodė puikiai, suaukaudami \$850.00. Ištiko, Rochesterij Svečių priėmimas buvo milžiniškas ir širdingas. Visų lietuvų darbuotai karštai: kiekvienas, su lyg savo išgalės, stengėsi parodyti savo užuojautą ir Lietuvių Tautos Namų reikalui ir patiems Svečiams. Ir atskiri žmonės ir draugystės ėjo tarp savęs lenktynės naukos ir užuojautos išreiškime. Tris draugijos, būtent: Sv. Petro ir Povilo, D. L. K. Gedinimo ir Sv. Jurgio karalių dr. J. pastojų Narių-Labdarai. Kitos draugystės taip pat paskubino su savo aukomis. Taigi Sv. Marijos dr. J. pirkė 3 sieksnius; Liet. Draug. Politisk. kas klubas, Sv. Cecilijos choras ir S. L. R. K. A. kuopa po du sieksnius; TMD. 52 kuopa vieną sieksnį. Privatiškos aukos buvo taipgi gausios. Labai daug, tarp kitų, pasidarbavo vietinis mintyje kun. J. Kasakaitis, kurina neuilstančiai kvietė rochesteriečius prisidėti prie tautiško darbo. Pasiekė, kaip jau minėjome, būvitiškai, kaip Rochesteriui, milžiniškas. Už tai prieš Rochesterio vadovus ir visus Rochesterio lietuvius reik kepurę nusiimti. Narių-Labdarui ėia pastojų kun. J. Kasakaitis.

Amsterdame, N. Y., Svečius priimta taip labai širdingai; ėia surinkta aukų \$450.00. Narių-Labdarui pastojų vietinis klebonas, kun. J. Zidanavičius, ėia reik patėmyti, kad ėia suma neinėjo dar vietinių draugysčių aukos: iki šiol sūspėjo tik Simono Daukanto Ukėsų klubas pasiskirti savo auką, o kitos dr. J. dar ruošiasi. Reik taipgi priminti, kad Amsterdame lietuviai laikę Žalgirio apvaikščiojimo buvo išsiuntę Tautos Namams Vilniuje apie \$150. Priėjus visa tai atydon, amsterdamičiai sau samatos nepasidarė ir nuo kitų kolonijū neatsiliko.

So. Bostonas vienoje prakalboje sumetė per tukstantį. Prieš pat laikraščio uždarymą atėjo žinia iš So. Bostono: BOSTONE MILŽINIŠKA KOLEKTA: VIENOSE TIK PRAKALBOSE SO. BOSTONE SURINKTA VIENAS TUKSTANTIS IR DEŠIMTS DOLIARIŲ.

Milžiniška žmonių minia, kurios skaitlius, sakoma, galėjo siekti apie 1500, pripildė prakalbų sveitinę perėitą nedėlieni. Dvasios pakilimas pas žmones buvo didelis ir, kada priejo prie aukų, pasidarė tas, ko dar niekur iki

šiolei Amerikoj nebuvo. Vienose prakalbose surinkta \$100.00. Bostoniečiai aukavo, galėtam pasakyt, „pasituisiai“ duosniai, tarsi tuomi norėdami atlyginti savo Svečiams už tuos nemalonumus ir už tas morales skriaudas, kurias Svečiams prisiejo nekęsti nuo nevalyvių Bostone inėnantių quasi-socialistiskų laikraščių — „Laisvės“ ir „Keleivio“.

Bostoniečiai, tarsi, pasiryžo nuplauti tą dėmę, kurią ant jų buvo tuoda laikraščių užtraukę ir pilnai tai padarė, parodydami, kad bile kas jų už nosies vadzioti negali.

Visi kūrystymai, visi delegatų niekinimai, kuriais Bostono „Laisvės“ ir „Keleivio“ atsižymėjo, nutūziamu. Stai Lawrence, Mass., Lietuvos Sunų Draugija šūnėngė pikniką ir visą pelną (\$400.) paskyrė Tautos Namams. Sv. Lauro dr. st. — is ten pat nutarė paaaukauti \$100.00. Kitos draugystės taipgi rengiasi nelikti užpakalyje.

Pašnekėlių Kampelis.

319. Kaip pasidaro atbalsis (echo)? Atbalsis yra vienu jodmiesiu, apsiereiskimū gamtoje. Kaip žinome, kiekvienas. balso, arba garso, įspudis paeina nuo to, kad sujungtos oro bangos atsimuša į musų ausį. Oras gali-ma sulginti kai kuriuose dalykuose su vandeniu. Taip, jeigu mes vandenį sujunginame kokioje nors vietoje (pvz., metę į jį akmenį), tai vanduo nuo sujungimo vietos pradeda skritulingomis bangomis eiti į visas puses. Lygiai tas pats yra su oru. Kuomet įsiai yra vienoje vietoje smarkiai sujunginamas, į visas puses pradeda eiti bangos. Tos bangos atsimuša į musų ausies būbnelį, šūtrebina jį ir mes apturime balso, arba garso, įspūdį. Žinoma, tos, kaip jau vadina, garsinės bangos nėra vienodos. Jų yra tiek skirtingų rūšių, kiek yra įvairių garų. Bet garų įvairumas nėra musų šiaudinio pasikalbėjimo užduotis.

Oro bangos, kaip ir vandens, atsimuša į koki nors dalyką, susiskaldo ir dalis jų grįžta atgal. Grįžtanti banga vėl užgauna ausį, ir mes antrą kartą apturime to paties balso įspūdį, arba, kaip sakoma, girdime atbalsį (echo). Kaip žinome, jeigu žmogus atsisoties prieš kokią nors sieną, tai įsiai, šaukdamas, nevisuomet išgirs atbalsį. Įsiai turi atsisotiti ant tam tikros tolumos, nuo senos, į kurią jo balsas atsimuša. Kaip didi yra ta toluma? Yra žinoma, kad žmogus gali atskirti vieną nuo kito tik-tai tokius garus, kurie yra atskirti vienas nuo kito bent vienu dešimtu sekundos dalimi. Tiek laiko reikalinga, kad išnyktų at-syje gautas įspudis. Tada, jeigu mes norime, šaukdamai prieš sieną, išgirsti atbalsį, mes turime atsisotiti tiek tolumos nuo sienos, kad atbalsis atėitų į ausį ne greičiau, kaip už vieno sekundo dešimtadalio. Per tą sekundą dalį garas prabėgą 37 me-terius (metris — truputį daugiau negu mastai). Reikia mes turime atsisotiti nuo sienos nemažiau kaip 18½ metrų (kad garas nuo musų iki sienai ir atgal pa-darytų bent 37 metrus). Jeigu oro sailygos bus prarankios, mes tuomet galėsime išgirsti atbalsį. Žinoma, jeigu atsisotisime toliau, atbalsis girdėsime dar vėliau ir, vadinas, aiškiau. Jeigu mes atsisotisime tinkamoje vietoje tarp dviejų sienų, užtektinai toli viena nuo kitos stovinių, tai ga-lima bus išgirsti net keletą at-balsių. Mat, balsas, atsimušęs nuo vienos sienos, prieina prie kitos, į ją atsimuša ir grįžta prie pirmos sienos; ėia atsimušęs, ėina vėl prie antros sienos ir t. t. ir kiekvieną kartą užgauna ausį. Jei-gu balsas yra užtektinai stiprus, įsiai gali būti girdimas daug kartų. Taip, Italijoje netoli Mi-lano miesto yra namas, vardu Simonetta, tarp kurio sienų re-sultuolivio šūvis atsikartoja net 50 kartų. Vokietijoje prie Reino upės yra uola Lerlei, netoli kurios atbalsis girdisi 17 kartų.

Jeigu mes stovime nuo balsą atsimušios sienos gana toli, mes galime, šūktelėję keletą kartų paeiliui, išgirsti visus šūktelėjimus, ir, kaip žinome, tokioje pat tvarkoje, kaip mes juos ištarė-m. Toksai sudėtinis atbalsis ga-li atsikartoti ir gi keletą sykių. Taip, Čekijoje yra vieta, vadi-nama Adersbach. Jeigu tenai, atsisotijus tam tinkamoje vietoje, šūktelti trupiai ir greitai septynis sykias, tai tasą tarant, „septingarsis“ atsikartoja 3 sykias. Kai-kada, ačiū aplinkinių ypatybėms, atbalsis buna labai rodomas. Netoli Glasgow, vietoje Rosnizt raga sugrąžinta trumpa dainelė atsikartoja 3 sykias. Ste-bėtiniausia tai, kad pirmą sykį melodiškai atsikartoja dviem to-nais žemiau, o antrą ir trečią sykį — dar žemiau tonu žemiau. Sveicarijos kalnuose girdisi dau-gelyje vietų taipogi labai įdomių atbalsių.

Londono Sv. Povilo katedroje yra galerija, turinti 43 detyerius ilgumo. Jei tam tikroje vieno tos galerijos galo vietoje pasaky-tų pašūbždomas keletą žodžių, tai kitame galerijos gale tie žodžiai, girdisi taip, tartum jie būtų visai

garsiai ištarti. Tokiomis pat ypa-tybėmis atsižymi Ispanijoje se-novės arabų pastatyti Algambrs rūmai, o taipogi salė Bremeno miesto tarybos namų (Rathaus) sklepe. Įdomiausias, atsitikus keliauti per Bremeną, galėtų ta-me persitikrinti. Yra ir daug tokių „stebuklingų vietų“. Idant suprasti, kaip tai pasidaro, reika-linga susipažinti su fizikos mok-slo šaka, vadinama akustika (mok-slas apie balsą, ar garą). Trumpai aiškinant, galima nurodyti į tai, kad sienos, į kurias atsimuša tokie „stebuklingi“ garsai, yra apvaliai įgaubtos. Atsimušusios į jas, garsinės bangos perkeičia savo linkmę ir subėga į vieną vietą. Toje vietoje tos visos ma-žos garso bangos sudaro vieną didelę bangą, kuri ir padidina garą.

320. Kur yra keisčiausias kny-gynas? Tasai knygynas yra Tur-kijos sostapielė, Konstantinopolyje, Sv. Sofijos mečeteje (ma-gometonų šventamyje). Pir-miaus toji mečete buvo krikš-čionių bažnyčia, bet, užvaldžius turkams Konstantinopolį, baž-nyčia paversta į mečete. Kny-gynas yra turkų sultano įsteigtas 12-tame šimtmečiui ir nėra dide-lis. Vios 2000 tomų jamė randasi. Įdomiausia tai, kad visame kny-gyne nėra nei vieno spausdinto lapo. Visos knygos susideda vien iš rankraščių. Kitas dalykas — tai tas, kad reta kas gali pasi-girti, kad moka skaityti tas kny-gas. Knygynė yra viena labai įdomi šėpa. Viena, ji yra labai sena; apie 2000 metų antra, yra visa padengta, labai brangiais akmenimis ir yra dailės žvil-gisni tikru stebuklu. Šėpoje yra tikaiti 12 rankraščių. Bet koki tie rankraščiai! Kiekvienas jų kainuoja mažiau kaip \$1000. Kai-kurie rankraščiai parašyti se-novės turkų kalboje, kurią dabar vos keli mokslininkai pažįsta. Vienas rankraščių 10-tame am-žinyje, parašytas senovės totorių kalboje. Yra tai, kaip sako, po-ema vieno garsiausio totorių po-eto. Ji yra įdėta į auksinį ir la-bai brangiai papuošta apdarų, turinti suviršm 3½ mastus ilgio ir suviršm 3 mastus pločio. Vi-šus rankraštis susideda iš 104 puslapių, kuopuikiausiai papuo-štieji. Kiekvienas puslapis turi la-bai puikų apvadą, susidedantį iš įvairių geometriškų figūrų, iš-piautų iš auksu lapų ir įvairios spalvos popierių. Čia pat yra du rankraščiai, parašyti sanskri-tų kalboje. Yra rankraščių ir persų kalba. Įdomiausias rankraš-tis yra — tai arabų gydytojas Avicenasas veikalas: „Medicinos Kanonas“. Jo puslapiai turi apie pusšėsto masto ilgumo ir netoli 4 mastų pločio. Yra tai ne patsai originalas, bet tikaiti kopija, kuri yra tuom ypačiai brangi ir įdo-mi, kad seniausia, nes pažymėta 1220 m. Beveik visi dideli kny-gynai Europoje turi to veikalą kopijas, bet jos yra daug naujėsnės. Rankraštis turi 300 pusla-pių. Visas rankraštis parašytas tokiu puikiu raštbūdiu, koki są-žmogus tikaiti gali įsivaizdinti. Ant kiekvieno puslapio yra plunksna padarytas tai augmens, tai vabalo, tai kokio nors gyvūlo piešinys. Piešiniai padaryta tose spalvose, kaip gyvunas ištikrųjų išrodo ir tai stebėtinu teisingu-mu.

Žodžių tarant, tame kny-gyne, teisingai rankraštyne — tai kas rankraštis, tai turtas, ir di-delis turtas.

321. Kur yra mažiausia apgy-venta sala? Mažiausia apgyven-ta pasaulyje sala yra prie piet-vakarinės Anglijos dalies, netoli Plymouth. Ant tos salos stovi jūrių žibintuvas Eddystone. Ku-met jūrių vanduo stovi žemai, ji turi 30 pėdų skersai. Kuomet vanduo pakla, įsiai užlieja visa sala, išskiriant tą dalį, ant kurios stovi žibintuvas pamatas, turintis 26½ pėdos platumo. Ant tos salos gyvena tris žmonės.

322. Kuomet ir kur gyvena ga-biausiai vaikai? Tokiu vaiku bu-vo-tulas Christian Heinecker, gi-minimas Lubecke, Vokietijoje, 1721 m. Iš pirmutinio meto įsiai pa-

rodė ne tai kad nepaprastus, bet tiesiog stebėtinus gabumus. Dar budamas 10 mėnesių, įsiai galėjo kalbėti ir lengvai atkartodavo kiekvieną žodį, jam pasakytą. Budamas 12 mėnesių, įsiai at-mintinai žinojo daug vietų iš Biblijos. 3 metų galėjo kalbėti, skaityti ir rašyti francūzų bei lotynų kalbose taip pat lengvai, kaip ir savo prigimtoje. Eida-mas ketvirtus metus, įsiai pradė-jo mokytis tikėjimo bei bažnyčios istoriją, ir labai pasekmingai. Kalbos apie nepaprastai gabų vaiką taip praplito, kad net Da-nijos karalius liepė jį atvežti pas save ir buvo neįsakytytai nuste-bintas tuom ištikrųjų nepaprastu vaiku. Daug žadėjo žmonijai mažas Heineckeris, bet prižadų neįsipildė: nesulaukęs pilnai pen-kių metų, apsirgo ir numirė.

NAUJI KLAUSIMAI.

323. Kas buvo didžiausias ky-niečių galvočius?

324. Kur yra didžiausi pasau-lyje vandenpuoliai?

325. Kuomet atsirado pinigai?

326. Kur yra didžiausios baž-nyčios?

PROTESTAS!

CHICAGO, ILL.

Mēs, visi signariai ir signarės liet. teatr. klubo „Lietuva“, vienbalsiai protestuojame prieš musų tautos iš-gamas, kurie, prisidengę socialistų vardu, burnoja ir prieštarauja darbi-mus gerb. tautos veikėjų Dr. J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo, kurie vardu Liet. Mokslo Drjos Vilniuje neuilstančiai darbuojasi tarp musų, kurie nesigali savo veiklos ir brangaus laiko taip didžiam kultūros darbu, kaip Tautos Namai Vilniuje. Protestuojame prieš jų ciličių laik-raštus „Kovą“, „Laisvę“ ir k. š. drįstančius vadinti net žvėrimis tuos garbingus vyrus, kurių vardas už tą jų pasišventimą negali išnykti iš lietuvų tautos. Protestuojame prieš visus tuos, kurie stengiasi apnuodinti musų tautos veikėjus ir nori užkelti taip didžiam jų darbui.

Po protesto, savo draugijai nutarus, pasirašome:

St. Anušauskis, pirm.,
M. Druktenaitis, vicepirm.,
Juoz. J. Polekas, rašt.,
Jonas A. Druktenis, knygys,
Petras Žudickis, išdėlinas,
Tamošius Petroskas, maršalka.

WORCHESTER, MASS.

Kadangi gerbiame „Lietuvių Mokslo Draugijos“ atstovams atvy-vo pas mus, Amerikos lietuvius, kad numyse sužadins tėvynės meilę bei parinkus aukų „Lietuvių Tautos Na-mui“ sostapielėje Vilniuje pastatyti, savaitraščiai „Laisvė“, „Kova“ ir „Ke-leivis“ ėmė kuoslykščiausiais žodžiais šmeižti gerb. Dr. Basanavičių ir gerb. advokatą, dumos atstovą p. M. Yčą — vyrą, kuriai už savo veikimą Lietu-vių tautai padarę pasikartus sandraugų Dr. Basanavičius ir už atsižymė-jimą moksle gavo nuo Tomsko uni-versiteto aukštinį medalį; ir kadangi „Laisvė“, „Kova“ ir „Keleivis“ savo šmeizimais prisideda prie lietuvų tau-tos priešų, sėdami nesutinkamus tarp tautiečių, ir kenkia labai svarbiems musų tautos reikalams, kaipir pasta-tymas „Lietuvių Tautos Namų“, mēs, žemiau pasirašiusieji Worcesterio lietuvų organizacijų valdybų nariai bei delegatai, paremiame brooklynie-čių protestą ir sykiu protestuojame prieš „Laisvę“, „Kovą“ ir „Keleivio“ ir jų žėbū neįvairų veikimą.

Kun. J. J. Jakaitis, klebonas, pirm. priėmimo komiteto.
Tamošius Dominaitis, pirminkas

dviejų trumpų prakalbų ir vienvardės su draugija Žemkalnio parasytos dviejų veiksmų melodramos "Birutės", kuriai muzika yra p. M. Petrausko pagaminta. Pirmasai kalbėtojas, "Birutės" pirmininkas p. J. Ilgaudas, trumpai perbėgo sukurtoji melodramos istoriją, nurodė priežastis, išsiskiriančias "Birutės" gimimą; pasakojosi, kokius vargus reikėjo vargti, kiek įteigti padėti, kol jaunutė draugija ir jos darbas nepasiekė šiek tiek sutvarkyti. Ant-rasai kalbėtojas "Birutės" dramos skyriaus pirm. p. Pr. Butkus, kalbėjo apie "Birutės" tikslą ir jos reikšmę mūsų visuomenėje. Karštoje ir nuoseklioje kalboje nurodė susirinkusiems visą tą naudą, kurią turi visuomenė iš "Birutės" veikimo, liečiančio daugiausia mūsų jaunimo auklėjimo sritį. Karštai ragino tėvus atkreipti daugiau atydos į šią draugiją, arčiau su jais susipažinti. Pasibaigė programą "Birutės" suvaizdinimu.

Nėra reikalo kartoti veikalo turinį, kadangi kiekvienas lietuvis žino arba patį veikalo arba istorišką padavimą, kuriai paimta veikalo turinys. Atlikimas reikalinga paskatinti geru. Šių eilučių rasytoji tėjo būti viename, kitame to veikalo bandymų, ir noroms-noroms įsiai turi prisipažinti, kad patsai atvaizdinimas buvo jam labai didelis siurprys. Gera buvo patį Birutę. Rasi, vietomis truko ekspresijos, bet abėnai Birutės, — išpradžių kryžiuočių persekiojimo Palangos mergelės-naslaistės, vėliaus dievams pažadėtos vaidelytės — tipas duota neblogas. Balseis, nors silpnas, bet malonus, liudnos melodijose pasakodamas apie nelaiminimą, visų aplėistą našlėtę, prašydamos augščiaušiu dievui užtarimo ir išgelbėjimo nuo nevidonų-kryžiuočių, gaudino klausytoją, žadino užuojautą aplėistajai. P-lė Horodeckaitė už "Birutės" atlikimą gavo gražų gėlių buketą.

Malonų įspūdį darė vaidelytės, kurių balsais "Birutė" ištikrųjų gali pasigirti. Ypatingai malonus vaidelyčių-soličių (p-lių Rudaiškaitė) balsai. Vienas — gražus skambantis sopranas; kitas — gilus žavėjantis altas. Manau, senai jau kapuose gulintieji stebėdinkš Lietuvos dievaičiai, įsigaubti turėdę, kaip gražiai jų garbintojų ainiai juos garbina (nors ir scenoje), tikrai būtų pasidžiaugę. Ypačiai puikus altą dainavusios solistės balsas.

Zundsteiniui (p. Banaičiui), svarbiame pirmame melodramos veikime dainininkui ir personaui, daug ko galima būti užmesti. Nors jisai visai nedavė jauno prakilnaus kryžiuočių vado tipo, nors balsas visiškai silpnas ir tai roliet inaktinantis, bet iškilmingose šventėse apie blogą nekaltumą; todėl nutylėsimė ir mes.

Tvirtą ir gerą balsą turi senis-vaizda (p. Z. Stogis). Reikalinga tikrai apdirbti, ir jame mes savo laiką galėtume turėti gan gerą dainininką.

Vietos stoka neleidžia plačiau rašyti. Užbaigiant, paminėtina patsai visos veikalo muzikos vedėjas p. A. Pocius. Už visą jo pasisavintimą ir uolų pasidarbavimą "Birutės" pastatyje "Birutės" draugija yra, be abejonės, jam dėkinga ir nepanorės veiklaus ir gabaus darbininko išleisti iš savo tarpo.

Linkėtina "Birutėi" ilgų metų bei pasekmingo darbavimosi ir ateityje pradėtoje dirvoje.

Rius krautuvininkas p. K. Stulga. Jisai išgyveno Amerikoje 20 metų, krautuve išlaikė apie 14 metų. Lietuvoje apsigyvensias Skaudvilės parapijoje, Kauno g., kur jisai turi nusipirkęs tris valakus žemės. Mano ukininkauti. Apart to, p. K. Stulga yra prisizadėjęs paaukauti Tautos Namams visą šimtinę. Paaukautasias, kuomet pats nuvyks į Vilnių.

Igaliojimas rinkti aukas Tautos Namams. S. L. A. 36-ta kuopa igaliojo Kaz. Satkavską ir Motiejų Bleigį rinkti aukas Tautos Namams. Kaz. Satkavskas rinks aukas po Chicago, o Mot. Bleigys — po South Chicago, Gary, Ind., Indiana Harbor, Ind., ir kitus Chicagos priemiesčius ir netoli nuo Chicagos esančias lietuvių kolonijas. Parinktųjų vyrų teisingumą užtikrina kuopos pirmininkas V. Paplauskas, savininkas namo 922 W. 35th place.

S. L. A. 129 kp. vakaras. S.L.A. 129 kuopa parengė vakarą rug-sėjo 21 d., M. Meldžio svetainėje su gražiu ir įvairiu programėliu. Savo turiniu šis vakaras buvo panašus į agitatyvišką. Vaidinimo nebuvo, tik šiaip buvo prakalba, monologas, deklamacija, paskaita ir Stepuko juokėsis. Kalbėjo Dr. A. Drangelis apie S.L.A., ir I. S. Vitkus laikė paskaitą toje pačioje temoje. Publika atsilaikė labai mažas skaitlius, taip kad iš medžiagiško atžvilgio kuopai nepergeriausiai pasisekė.

Apsisaugokite vagių. Praeitę savaitę vagis apvogė Antanę Stuką, 829 W. 33rd st. Vagis, matyt, yra iš apilinkės, kadangi gerai žino ne tikai kuomet šeimyninkų nėra namie, bet ir tur raktus nuo namų. Atsiraikę A. Stuko butą, jie paėmė kelis raktus doliarus pinigais, žiedus, laikrodėlį bei šautuvą, ir užrakinę vėl duris, ramiai sau iškelia. Apsisaugokite.

Garas nuplikino lietuvi. Rug-sėjo 20 d. atsitiko nelaimė su lietuviu A. Pobincku, 4357 So. Wood st. Jisai dirbo prie Armour & Co. taip vadinamo "garinio kamburio" (steamroom). Bedirbant A. Pob., važiuojusį per šalį vežimas, nežinia kaip, užgavo dirbantįjį, ir jisai kokiū tai būdu savo galva nulaizė tam tikrą užraktą, kuris laikė karštą garą. Nuluzęs užrakčiui, karštas garas sovė į A. Pob. ir baisiai šijį nuplikino. Nors sužeistai yra ir labai pavojingame padėjime, tačiau gydantis Dr. S. A. Brenza mano, kad jisai išliks gyvas.

Negery kelių vaisiai. Rug-sėjo 21 d. prie 1905 ir Leavitt gatvių buvo šokių vakaras, lenkų dr-jos "Gwiazda Wolności" paruoštas. Baliaje priėjo prie vienos merginos 17—18 m. jaunas lenkas Hermanovskis, kviesdamas ją šokti. Kaip liudininkai tvirtina, jį atsisakiusi ir Hermanovskis kirtęs jai veidą. Už tai tapęs išvestas iš sales. Neuzligo tačiau sugrįžęs ir vėl prilindęs prie tos pačios merginos. Tuomet policmonas surestavo jį ir išsivedė. Belaukiant atvažiuojančio patrolės vežimo, susirinko suimtojo draugai ir, norėdami paliusuoti suimtąjį, užpuolė ant policmono. Pasinaudodamas proga, suimtasai išstruko ir pradėjo bėgti. Kitas policmonas, patėmijęs užpuolikus ant policmono ir bėgėgantį Hermanovskį, sovė į pastarąjį ir pataikė jam į sprandą. Kitą rytą pasautasai numirė. Jisai dar vos pusantro mėnesio atgal pasilino savo iš Joliet kalėjimo, kame už savo darbelius išsėdėjo pusę metų.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. J. V. C., Norw., Mass. Eilučių sunaudoti negalėsime.

p. D. B. Pratul. Jūsų komiteto "Ataskymas" lietuvių" negali tilpti jau vien tik todėl, kad padėta patsa ba "Taisyti uždrausta", — o, matote, jis visgi yra, net ir gramatikos atžvilgiu, taisytinis. Jūsų "Ataskyme" motyval yra grynai techniški ir todėl nesvarbūs. Visai nesvarbu, ar jūs būtumėte išnešę "protesto" re-

zoliučių; bet, jeigu jau šis klausimas buvo pakeltas, tai svarbu buvo išnešti rezoliuciją, kaip Seimas šiai pačiai Tautos Namų idėai ir ar jis randa tinkamą savo susivienijimo prezidentui po panašiai nekilniskomis rezoliucijomis (kaip VIII. L. S. S. rajono) pasirašinėti. Seimas, neišnešdamas jokios savosios rezoliucijos, ir atmesdamas jai paduotą protesto įnešimą (nota bene, gana patikslinę, nukreipusį Seimo do-je į šią klon pusę), įpuolė duobę, kurią jam išskė socialistai-moksliniai ir liko šalininku Dr. Basanav. ir p. Yčo šmeižikų. Mūsų žinome, kad didesnis Moksl. Sus-mo dalis yra kitos nuomonės, bet tas oficiali keliu nėra paruoštas.

I. F. J. Stasiukelis. Būti malonus perskaityti atžvilį "Nesubrendimo ženklai" ant 4 pusl. perlemtame numery, tai tada, raste, ir suprast, "kame čia dalykas". M. Yčas priklauso dūmoj prie konstitucijinių demokratų partijos (paprastai, nuo pirmų raičių, vadinamų kadematais). Šita partija yra priešvaldiška partija, reikalaujanti tikros konstitucijos Rusijoj, ir lygių teisių bet savivaldos ir laisvės visoms tautos, todėl kit-taip ji dar vadinasi "žmonų liuobės partija". Tai yra vienatnė pa-pangti partija, kuri turi didelę įtakę tarp liberalių sluoksnių mūsų tautos ir kuri dar šita kiti Rusijoj padaryt. Atstovs Yčas patį sutvėrė iš dūmos atstovų valstiečių kuop, kuri rūpinasi išmintinai valstiečių reika-lais; jis yra jos vice-pirmininku. Visi nesvarūs užspūdinėjimai ar jo ne-turi nei moraliskais nei praktiskais vertės nei tiek, kiek, kitiems, už jo. Tai yra aklo, fanatiško partizan-tiško vaizdas.

p. Ten Buves, Cedar Point, Ill. Mūsų buvome irgi pasibavę už tai, bet, rodosi, ir mes ir tamista, bent iš dailės, gal ir sukydė; iš kito korespon-dencijų matyt, kad noras ten buvo ir net viešai buvo užsakyta iš saky-tos, bet visa tai nevyksiai atlikta. Chicagos komiteto narys padavė, kaip persitvirkimo vėliaus patįs, klaidin-gas valandą. Girdėjome, kad ten įda-pats patįs parinkt aukų, tad reik ži-muot proga pasitaityti. Tuom tarpu todėl Jūsų rašteliu netalpinam.

p. Pov. Vit. Labai Tamišta už-jaudinam (nes, rodos, tamišta apie se-ve aprašinėjo), bet dėl lakraštini-ti nedėsim, nes tai grynai privatiš-kas dalykas, kuris patenai visuo-meni negali apeli.

p. A. Mal, Phenix, B. C. Manifestas nepalietė mokesčių už pasportus (pa-sportynch pošin), nes šis mokesčiai čia ne valdžios išdant, bet palai-kuo "Randonoje Kryžiaus". Todėl juos gal panaikinti tik "Randonoje Kryžiaus" valdyba. Mums išrodo, kad Tamišta turėsit užmokėti bent dalį pošinų už neatvažiuojamą užbrėžinio pasporto, kurį turėjot. Žinoma, jeigu padarysit, kad nieko neturite, tai nieko ir neims. Atstikimas su fabri-kantu (šopu) yra žydas) yra išimamas ir nežinia, kuom jis užsi-každe. Tokio amžiaus nekados kar-tumenėn nemė ir dabar neima. Tu-jejo tai buti prisilaikymas ir iš kito nors kita; mat, prie žydu, ypač tur-tinę, visados kabinaisai.

p. Ona Balčiūnaitė, Strumponio-mo ir apie pirmąjį preleidimą, kadangi nepadauto jokių faktų.

p. S. T. Laktingalvi (Detroit, Mich.). Žinutė apie prakablas ne-svarbi; nedėsim. Pataisyti apie muštynes, jeigu norite patalpinti, pri-siyskite atskirai ir pasirašykite tikra savo pavardę.

p. Ziopliui. Turėjome, sutrumpinti ir pertaisyti, kadangi kitai, kiti vi-sai bereikalingų polemikų.

p. F. Mačiūskui. Ačiū. Strumponio-mo.

p. S. Niegels. Tiks kitam numerį. Sluostiam Jums ketę pirmesnu nu-merį; siekianči kastoja po 10 do-liarų ir 50 centų Amerikos pinigais. Šien. Mainius. Jau esame gavę kitą apie tą patį; už patarnavimą visgi labai ačiū.

p. A. Rag. Nesvarbūs dalykai, to-dėl talpinti negalima.

p. A. K. Lašas. Neuztenka mūsų vletos, bus kitam numerį. Ačiū.

p. K. Kalytis. Likusį dalį sunaudo-sim sekantiam numerį.

p. Alf. Mikėnas. Sunaudosim į se-kanči numerį.

p. A. Danilunas. Taip pat.

p. Ant. Vaitk. Taip pat.

p. E. G. Kilmas. Taip pat.

p. J. Aug. Geriau "neidrukuokti", — eilutį į kalėjimą už tai.

p. A. Kalv. Peržiūrėsim ir atsaky-sim laišku.

p. St. Milauck. Gavome. Paskelb-sim sekantiam numerį.

p. Alex. Gievič. Atsakysim kitam numerį arba laišku.

L. M. A. S. Presos komitetui. Vie-tos stokos dėl, netilpo.

Apgarsinimai.

LINKSMUMAS IR LAIMĖ.

Mūsų turėtume stengtis ištraukti iš gyvenimo tiek linksmumo ir laimės kiek galima. Buk laim-ingas ir daryk kitus laimingais. Pirmia laimės sanlyga yra svei-kata, ir pirmia sveikatos sanlyga yra tobulas maisto vėrinimas. Jeigu vėrinimas tampa blogu, ne-žiurint nuo kokios priežasties, Trinerio Kartaus Vyno Elirixas atves jį vėl prie reguliariško vei-kimo. Jisai išsarys iš kuno visą į ten neprigulinčią medžiagą ir padarys kuną tyru ir galinčiu pri-imti užtektinai maisto. Jisai pa-galbės virinimui. Vartok jį ape-tito netekę, užkietėjime, vidurių skaudėjimuose ir mėšlungyje, ner-vingume ir silpnume. Skilvio ir vidurių ligose jisai yra labai bran-gius vaistu, veikiantį greitai ir be-pavojingai. Aptiekos. Josi, Triner, Manufacturer, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Jeigu kada skaudėjimams pra-

šalinti jums būtų reikalinga te-palo, vartokite Trinerio Laimin-tą, jisai yra geriausias.

Labai garbūs pasirašymai.

Ne tūkstantai, bet daug daugiau, kurie buvo kankinami įvairių ligų, tai Philadelphia M. Klinikas išgydė ir išgydė tuos, kuriuos kiti daktarai neįstengė išgydyti. Todėl šis Klinikas turi didelį pasisekimą, kad čionai yra ne vienas, bet keleras Profesionalų Daktarų. Vienas daktaras, kaip jisai nebūtų išmintingas gali būti specialis-tas tam tikro vieno skyriaus ligų, bet visokias ligas negali pusekminti gy-dyti ir tas pats daktaras ant visų li-gų negali būti specialistu, nors ir labiausiai apie save giedotų. Mat Phila. M. Klinikas turi net kelerą daktarų, tad iš kelių ir ant daug ligų gali būti specialistų ir todėl jie gali gydyti už kitus visokias ligas išgydyti.

Is daugybės išgydytų, nuo kurių pa-dėkavonės ateina kasdienę, štai ka-mums pats apie save rašo Mr. Kolo-meičiukas ir net pridėdamas savo pa-veiklą.

Garbus Daktarė Phila. M. Klinikas: Geisdamas išreikšti mūsų savo šir-dingą padėkavonę už išgydymą manęs nuo sunkios ligos, slunčiui nesuskai-tytą kartą ačiū. Dabar dėjui jums, esu kaip naujai ant svieto užgimes, tie padėkavojant Jūsų augtam mok-slui ir teisingam gydymui. Jeigu buti kas prieš jusų gydymą matęs ir dabar, tai nebūtų tikėjęs į tokį ste-buklingą, greitą permaitį taip trum-pame laike; dabar sveriu net 15 sva-ry daugiau ir jaučiuosi geriausia sveikatoj. Už tai aš vėliu kiekvienam sergančiam ir nesveikam, kreiptis de-lėi sveikatos prie Daktarų Phila. M. Klinikas.

Garbingas Daktarė, meldžiū pri-mkite dar kartą nuo manęs širdingą padėkavonę.

Su guodone
Mr. Kolomeičiukas,
41 Ave. L., Galveston, Tex.

DAILYDEMS ŽINOTINA!

Dailiųzių Draugija laiko savo susi-rinkimus pirmame mėnesio Ketverge ir pirmame Ketverge po kiekvieno mėnesio 15 dienai, 7 valandą vakare, J. Mikalajuno svetainėje, 2334 So. Leavitt st., kampas 23rd Place.

SVARBU AGENTAMS!

Pajieškau agentų visose miestuose, garas pelnas, be iškaščių, reikalaukite katalogo su informacijomis, prisij-sdami 2c. stampą prisijuntimui.

A. STRUPAS,
Photo Jewelry Co.,
123 Ferry st., Newark, N. J.

SPAUSTUVE IR SANKRŪVA.

Visokių lietuviškų, lenkiškų ir ru-siškų knygų, laikams popierių, tre-jančių. Užlaikome biznieriams puikių kalendorių, parduodame šifortos ir išleidžiamė į krajų su konsulu palu-dėjimais.

Daktų pardavinėjimui reikalinga agentų.

F. Milašauskas,
25—2nd St., So. Boston, Mass.

DRAGIJŲ REIKALAI.

DIDELIS VAKARAS!

Jaunų Lietuvių Amerikoje Tautiskas Klubas surengė Didžiausį Vakara, bus TEATRAS, KONCERTAS IR BALIUS! Rug-sėjo (Sept.) 28 d., 1913, M. Meldžio svet., 2244 W. 23rd pl. Pradžia 5 val. vak. Įžanga: 35c 50 ir 75c. Į balių 25c.

TEATRO SKYRIUS. Šito scenoje pirmą kartą Dr. Vargšo 3-jų aktų drama "LIZDAS NAMINO LUTO". Yra tai gražus ir naudingas žėdnam lietuviui ir lietuvaitei pamatyti, nes yra stebėtina iš mūsų praileisus lai-ky, yra dabartiname laike, kas atsitinka mūsų mialai Tėvynei Lietuvai.

KONCERTO SKYRIUS. Vėriminė to Klubo mikros Didis Choras dōda visas savo pastangas, kad atsilan-kiuose publikoje paliktu ligai at-mintyje malonus įspūdis iš to vakaro. Tai patįs yra ir kiti Lietuviški Cho-rai iš kiti miestų. Choras suduonuos dainų gantiskų, sveitiskų ir lenkiškų. Apart chorų, bus solistai ir įvairūs muzikališki mokiniai.

Tai, turėsite proga pasiklausyti gerų muzikališkų veiklų, kurie atga-vina mūsų, gyvenančiųjų šioje šaly-je, liudnas sielas.

Po programo linksmas ir didelis Balias!

Gerbiami lietuvių ir lietuvaiteis, nuostoliai kviesdami skatinti at-silankyti į vėriminė iškilmingą Va-karą. Beną vadovaus V. Stims.

Ik malonus pasimatymo
J. L. A. T. Klubo Komitetas.

"AUROS" DR-JOS FERAI.

Atsilbus Rug-sėjo 25, 26, 27 ir 28 d., 1913 m., "Auros" svetainėje, 3149 S. Halsted st. Kiekvienoj dienoj bus šokiai. Muzika brolių Sarpalių, ir kiekvieną dieną atskirus programas. Taip, Ketverge, Rug-sėjo, 25 d., bus 81-os kuopos Choro vakaras (nes visą to vakaro programą išpildys 81-os kuopos Choras ir jo nariai).

DRAMOS DRAGIJA

parengia labai juokingą TEATRĄ IR PUIKŲ BALIŲ

Bus valdinta pirmą kartą Chicagoje labai juokinga vieno veiksmo komedija: "KURIOIAS ŽENITAS", pagal francūzišką sutaisė Mark. Monologas "SYKSTUS RAITEILIS", kurį atliks p. Kl. Jurgelionis, nedidelio, spalio (Oct.) 5 d., 1913 m., M. Meldžio svet., 2242 W. 23rd pl. Svetainė at-siškai 6 val. Lošimas prasidės 7 val. Įžanga teatrui: 35c, 50c ir 75c.

Teatrui pasibaigus, balius su įva-riais šokiais įžanga 25c. Orchestra Brolių Sarpalių. Kvėčia visus atsilankyti.

ŽIRGAUKIO PASK. IR BUD. DR-JA.

Jau gyvuoja 3 metal ir turi kapitalo suvirė \$12,000.00.

Tai, lietuvi, kurie norit suėdyti tik pinigų mokedam tik po mažą sumą, prisirašykite prie šios draugijos. Dr-ja laiko savo susirinkimus kas se-ros vakarą apie 8 val. vak. L. Azuko svet., 2301 Auburn ave., kerte 33-čios gat. Tai patįs šita Dr-ja skolina pinigų ant namų už prielnam procentą. Nauja 14-ta serija atsidarė Liepos 16 d. Kurie noritė užsirašyti atsilan-kykit po vėriminė antrašu.

LIETUVIŲ JAUNIMO RATELIO TEATRAS

Lietuvių Jaunimo Rateljio stato sce-noje labai graži, juokingą ir vienkar-žimamčią J. J. Zolp, 3 veiksmų dra-mą, vardu "NASLAICIAI", nedidelio, Rug-sėjo 28 d., 1913 m., Šv. Jurgio par. svetainėje, prie 33-čios ir Auburn ave. Pradžias 7-30 val. vakare.

Tai yra "kiekvienam, norinčiam pa-matyti idomų ir tikrai gerai atliktą veiklą, puikliausia proga išpildyti sa-vo norą. Jei į kiti vakarą atsilankę, atsiminti šitą vakarą atsilanki ir už metų laiko nebūsi užmiršęs, nes ren-gal yra pridėję visas savo pajėgas, kad padarūs šį vakarą atmintinai at-silankimui. Vaidinimui pasibaigus, kiek-vienas galės atsisikyti į valias. Tai, visli lietuvi, nenausikite! Visus už kvėčia.

ISKILMINGAS BALIUS!

Parengtas Dr-stės Tėvyneš Myletoj Lietuvos, (Penkių Metų Sukaktuvėms) Nedėlioje, Spalio 12, 1913, Jono Bau-kas svetainėje, 8430 Vincennes Road, Pradžia 2 val. po pietų. Įžanga 25c, parduoti.

Bus kalbos žymjų kalbėtojų, dok-lamacijos, monologai, muzika ir abel-nai pasilinkimimai publikai.

Užkvičiame visus vietinius ir iš apilinkės lietuvių kuoskattingiau-siai dalyvauti šioje didėloje iškilm-je, o užtikriname, kad praleisite la-bai naudingai ir gražiai luošą laiką ir buiste visi pilnai užsągnėdinti.

Po viskam gražus Balias, su įvairiais šokiais.

TAUTOS NAMŲ NAUDAI.

Su Liet. Mokslu Draugijos Paslun-tinų, Dr. J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo, žinia ir sutikimu atspausdinta labai dailios atvirėlės (postal cards) su jų paveikslais, kiekvieno paslun-tinio skyrimu. Visas pelnas nuo tų atvirėlių skiriama Tautos Namams Vilniuje.

Pardavinėkite tas atvirėles susirin-kimose, kur kalba Pasluntiniai, par-davinėkite šiaip prie bile progos, kad ir tuo keliu padaugins Tautos Namų fondo. Kiekvienos atvirėlės kainas—5 centai.

Reikalaukite atvirėlių ir pinigų si-lyskite Pasluntinių įgaliojimini V. K. Račkauskui šituo adresu:

307 W. 30th St., New York, N. Y.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo tikro brolio Zigmo Pučausko, Marcelkonų kaime, Trakų pav., Vilniaus gub. Meldžiū atsilauk-ti adresu:

Peter Pučauskas,
3204 Emerald ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo dėdės Simano Ven-ciaus. Jisai yra vedęs ir apie 50 metų amžiaus. Gyveno seniaus Ba-limore, Md., ir Wilmington, Del. Da-bar, jau keli metai gyvena Chicago, Ill. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiū atsilaukiti adresu:

Mrs. Ona Mocketienė,
224-226 So. Main st., Shenandoah, Pa.

Pajieškau savo vyro Antano Valčė-kauskio, paeina iš Viekšnių miestelio, šiaulių pavieto, Kauno gub. Jau treji metai, kaip atsiskyrė su manim, mel-džiū pranešti antrašu:

Ursulė Valčėkauskienė
1713 So. Canal st., Chicago, Ill.

Pajieškau: — darbo už šoferi. Mo-ku automobilis taipogi ir taisyti. Jeigu kam reikalinga, meldžiū atsilaukiti adresu:

Mr. Charles A. Smith
1938 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieškau Konstantino Kuizino, Strikų kaime, Raseinių pav., Kauno gub. Girdėjau, turi farmą, Wisconsin valstijoje. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiū atsilaukiti adresu:

Jonas Gudulis,
833 W. 16th St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Petro Luk-savičiaus ir pusbrolio Jono Lukše-vičiaus; abu du paeina iš Senų Ra-manų kaime, Andrajevų gm., Svalvų pav. ir gub. Meldžiū atsilaukiti šiūm adresu:

Adomas Lukševičius,
P. O. Box 447, Crystal Falls, Mich.

Pajieškau savo brolio Antano Šauk-lio, iš Pantvardės sod., Skirsnemunio parap, Raseinių pav., Kauno gub. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiū atsilaukiti adresu:

Kazimieras Šauklis,
653 W. 14th Place, Chicago, Ill.

Pajieškau savo dukters Magdelenos Brazauskaitės, paeina iš Buknalių kaime, šiaulių pav., Kauno gub. Gy-vena, girdėjau, Chicagoje. Jos pačios, ar kas jį žino, meldžiū atsilaukiti adresu:

Kazimieras Brazauskas,
2025 Canalport ave., Chicago, Ill.

Pajieškau Frankio Budreikos, Gikų sod., Svedas par., Vilkinerģas pav., Kauno gub., ir Benedikto Rimkaus, Bajorų spd., Svedas parap. Kas apie juos žiotė, ar jie patįs, malonėkite atsilaukiti adresu:

Jozas Kavas,
P. O. Box 209, E. Arlington, Vt.

Pajieškau savo sesers Petronėlės Elijosiens ir savo švogerio Motiejaus Kazlausko (yra vedęs Karolina Ralu-ke). Mano sesuo gyvena Chicagoje, bet jau metai kaip neraso. Mot. Kaz-lauskas paeina iš Dvarikių sod., La-ly par., Raseinių pav., Kauno gub. Gyveno pirmiau Chicagoje. Paskui iškėlavo į Lietuvą. Dabar, girdėjau, vėl sugrįžęs Amerikon. Pačių pajieš-kojų, ar kas juos žino, meldžiū atsilaukiti adresu:

R. Elišah
145 E. Cherry St., Butte, Mont.

Reikalavimai.

Reikalaujama: — 10 pardavėjų, ap-simokanti vieta. Kreiptis antrašu:

ELLIS CO., 5728 So. State St., CHICAGO, ILL.

Reikalingas: — atsakančias vyras su \$800 prisidėti pusiniku prie hote-ljo biznio ir vesti visą gaspadorystę. Savininkas yra pavienis ir laiko du hoteli ir vienas abiejų negali apeli. Partnerio reikalaujama teisingo. Je-gu neturi visų pinigų, bet yra atsa-kančias vyras, lai atsilaukia, ir mes susitalkysime. Įnešti pinigai duoda didelį pelną. Atsilaukiti antrašu: John Ambrose, 1023 W. Madison st., Chicago, Ill.

Reikalingi 5 geri kriaučiai prie mo-teriško darbo ir vienas gerai supran-čantis prie primeravimo ir kirpimo. Mokestis geras, darbas ant visados. Atsilaukiti pas: 1. Gudus, 2431 Mil-waukee ave., Chicago, Ill.

Reikalauju: — agentų ir taip vyrų Chicagoje ir apilinkės miesteliuose. Gera proga prasimokinti biznio ir už-sidirti \$35.00 į savaitę, vakarais, parėjus iš savo dieninio darbo, o ir taip dienomis.

Darbas, kur esi. Rašyk lietuviškai. Manager,
Room 25, 154 W. Randolph St., Chicago, Ill.

Reikalinga: — prityrusių pardavi-kių (motor) dirbti apvilktuvų krau-tuvėje (Cloak Store). Gera užmoke-tis ir nuolatinis darbas. Kreiptis antrašu: —

4746 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Reikalauju: — agentų Chicago ir apilinkės miestams. Gera proga pra-simokinti biznio ir užsidirti \$20. į savaitę vakarais ir taip dienomis. Rašykite pas

B. Jasudes & Co.,
1574 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

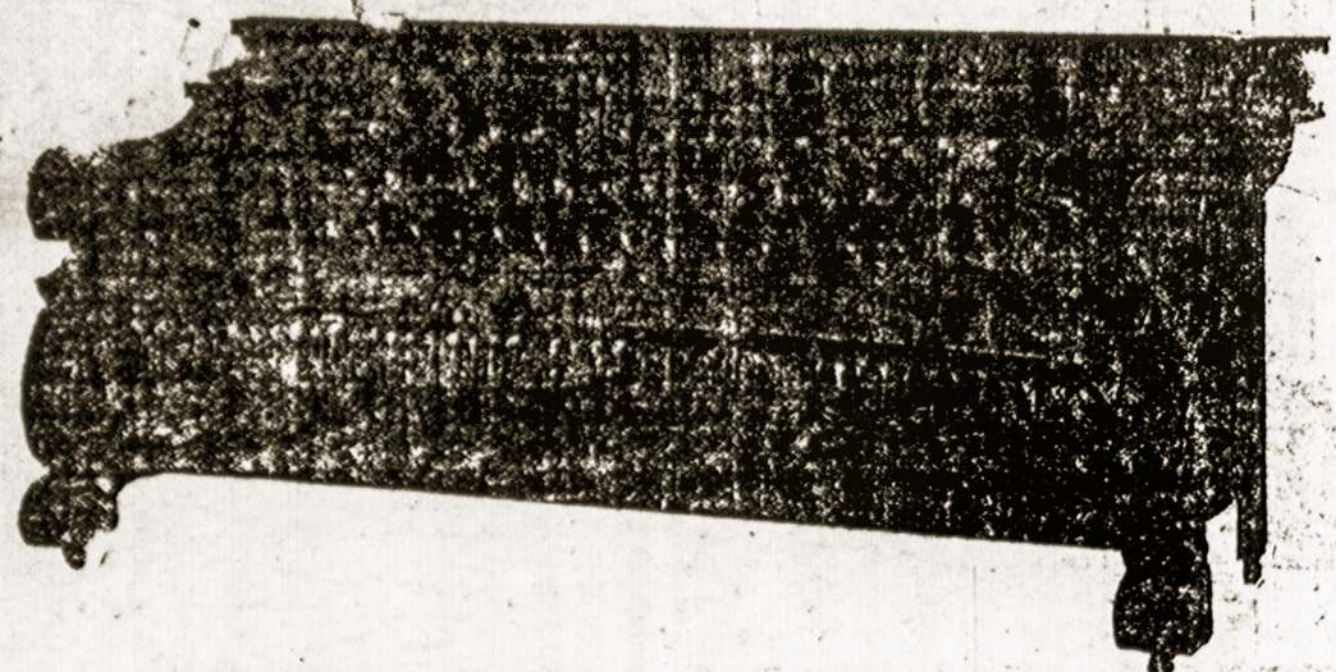
Reikalauja: — 6-šių patyrusių rub-riškių prie moteriško kotų. Gera užmokestis. Ateiti tikiegi darban. M. Wallihan, 913 So. Western ave., Netoli Taylor st.

Reikalingas: — bučeris, atsakančiai mokantis visą darbą. Geram vyrii gera mokestis. Turi mokėti bisk ang-liskai ir lenkiškai. Atsilaukiti an-trasū: Joseph Atkinson, Box 188, Ste-ger, Ill. Telephone 257.

er. laiškus. Tik kreipkitės įrašinė
u antrašiu.

SOUTH HALSTED FURNITURE HOUSE

3224-3226 South Halsted Street, CHICAGO.

Turi didžiausia
Furničių pasi-
rinkimą ir par-
duoda pigiau
kaip visi kiti.

KODĖL MĖS GALIME PIGIAU PARDUOTI?

Todėl, kad mūsų štoras talpinasi savame name, ir užtai randa mumi nieko nekašuoja. Mės per-
kame visus tavorus stačiai iš fabriko už gatavus pi-
nigus ir užtai juos gauname pigiau kaip kiti. Mės
turime savo automobilus ir todėl pristatymas ta-
vorų kostumeriam mumi pigiau kašuoja negu tiem,
kurie arkliais vėža. Todėl tai mės ir galime par-
duoti pigiau kaip kiti.

Dabar išparduodame Vaiku Vezimelius ir Ice Boxius už
teip sumazintas kainas, kaip niekur kitur negalite gauti.

Ateikite ir apžiūrėkite mūsų tavorus, o patįs
persitikrinsite apie jų gerumą ir kainų pigumą.

Mės parduodame už pinigus ir ant išmokėsčių. Kas neturi visų pi-
nigų ant syčio, mės duosime ant išmokėsčių. Mės parduodame savo ta-
vorus netiktai Chicagos mieste, bet ir į kitus miestelius juos pristatome.

MUSU ŠTORAS YRA ATIDARYTAS IR VAKARAI:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomi.

Kas neturite laiko dieną, galite pributi vakarais.

SOUTH HALSTED FURNITURE HOUSE

3224-3226 So. Halsted St., CHICAGO.

Drapanos ir Drapanos

Visur gali pirkti Drapanas, bet teip gra-
žiai pasiūtų Drapanų niekur kitur nerasi,
kaip pas:

The Bridgeport Clothing Co.

3246-3248 So. Halsted St., CHICAGO.

Kas pamato apsilvilkusį Siu-
tu, pirktu pas mus, kiekvienas
sako kad tai yra \$35.00 siutas,
dirbtas ant orderio.

Mūsų siutai parsiduoda nuo
\$10.00 ir augščiau ir jie guli
ant apsilvilkusio gražiau kaip
keno nors ant orderio dirbti. Kam ta-
da mokėti kriauciui už siutą \$35.00,
kada tokį pat siutą gali pas mus pirkti
už pusę to.

Atminkite, kad pirkdami pas mus
gausite puikias Drapanas ir užčėdy-
site daug pinigų.

Ateikite ir pamatykite kaip gra-
žiai padirbtos mūsų Drapanos, o pa-
tįs persitikrinsite.

MUSU ŠTORAS YRA ATIDARYTAS IR VAKARAI:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomi iki 10 val.

THE BRIDGEPORT CLOTHING CO.

A. N. MASIULIS, Manager

3246-3248 So. Halsted St., CHICAGO.

Turek Savo Namuose
Geriausią Deginę (arielką) jei
nori būti sveikas ir turėti kuom
pavaišinti savo mylimą svečią.
Daktarai rekomenduoja už geria-
są deginę

S-O-L-O Rye
Kaipo Skanų, Tvirtų ir sveikų gėrymų
Geriausiai pastiprinanti, priimna, skani
ir sveikusia stalova deginė.

Gaunama visuose geresniuose Salunuose
STRAUS BROS. CO. IŠDIRBĖJA, DEPT L. CHICAGO, ILL.
216 W. Madison St. T. PODLASKIS ir A. CHAPOSKIE, Lietuvių agentai

Išgydau į 5 dienas **VARICOCELE**
[y-pagalintus gyvius]
[y-pagalintus gyvius]
[y-pagalintus gyvius]

AR TAMSTA SERGIAR ESI SILPNAS?
Tas laisvas pastilimas yra atviras visiems, kurie praleido dideles sumas pinigų
ant daktarų gydytojų be jokios naudos ir mano nori yra parodyti žmonims
kurie buvo gydomi daktarų be jokios pasekmės, kad aš varčiau vienintį būdą,
kurio dėka ir aš esu išgydytas.

ATGAUK SAVO SVEIKATĄ
Ateik į mano ofisą ir pasitark su manim draugėliu. Kalbu visuose kalbose
Tamsa gausi geriausių patarimų ir pasinaudos iš mano 16 metų patyrimo kaip
specialistą vyrų ligų. Aš tamsai parodysiu kaip būti išgydomam.

Tikrai išgydau Skilvio, Plaučių ir Inkstų nesveikumus
(Nemokėk už neįsėdymą - Neįsėdymo nemokėk)

Slaptos Vyrų Ligos
Išgydomos greitai, ant
visada su pilna slaptyste.
Nervinės, negalios, Silpnu-
mas, Pražūdyta pajūga,
Nuovargis, Kraujo užsto-
dijimas, šlapimo bėgimas.

Plaučiai
Daušys, Bronchitas, Kė-
pavimo ligos išgydomos vi-
siškai, be jokių pasekmių.
RODA DOVANA!

Kraujo Užstodijimas
Ir visos odos ligos, kaip
Spūgas, Piktųjų dėdėri-
nė, Survėtos, Patinusios
Gydys, Naktinčius Nubė-
gimus, Išeisėjusius Ligos.

Ligos Moterų
Vidurių Ligos, Skausmai
Motėrių, Naktiniai iš-
ėjimai ir kitos ligos išgydo-
mos.

Specialistas Vyrų ir Moterų Ligy **ISTYRIMAS DOVANA!**

DR. ZINS 183 N. CLARK ST. CHICAGO
Valandos: nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Nedėliomis nuo 8 ryto iki 4 po pietų.

Sveikata Auga!

Kaip išmintingas UKININKAS PATAIKO Į
TINKAMĄ DIRVĄ PASĖT SĖKLĄ: kuri gra-
žiai sudaryta, puikiai laugi ir gausius vaisius at-
neša, TEIP SUMANUS PROFESIONALISKAS
DAKTARAS, padėjęs gerai ligų, prietaisais, iš-
lektarais prie visokių nesveikumų, silpny-
bių, kurios pasėja vaisius sveikatos, panaikina
ligą, užmėgna išgydymą, sugrąžina pajūgą ir iš-
augina puikų sveikatą ir darymą, kas suteikia
žmogui laimę ir laisvę. **PHILADELPHOS**
M. KLINIKAS bei daktarai tuksandius žmonių
padarė sveikais ir laimingais išgydant nuo visų
ligų ligų

SVEIKATA YRA TAI DIDŽIAUSIAS
TURTAS ŽMOGAUS, BE
SVEIKATOS NERAI-
MĖS NĖ LINKSMYBĖS ANT SVETO.

Phil. M. Klinikas, turi net kolia PROFESIONALISKUS DAKTARUS, kurie greitai
falte patalio sergantiesiems pagelbėti todėl, kad gydo išsyt, o nedaro experimentų ant sergan-
čių. Vyrininkas Klinikos Daktaras, per Amerikos valdžią, net medaliu apdovanojtas. To-
kiame jau tik galima tikėti.

Privatiosios LABARATORIJOS Phil. M. Kliniko, atsišaukusius sutaiso kiekvienam
liktarstis iš visokių garantuotų medikamentų, seniausią ir naujausią išradimų, kurioms
tik aukščiausias mokslas išrado pagelbėti žmogui.

IS DAUGYBĖS IŠGYDYTŲ ŠTAL KĄ PATIS ŽMONĖS RAŠO:
GARIBAS PHIL. M. KLINIKO Praneša, kad liktarstis subligė ir esant labai užga-
ndinti už tikrą pagalbą greitį ir gerą išgydymą. Mano moteris teip jau yra sveika už ligą
stundžia širdingiausių padėkavimų, pamėgė ir teisingų būdų, gerą gydymą, skoleim
tarp savo pažystamų, kadangi už ligą subligė žmonėms tarnauja Pasileikimo dėlavoda-
mi su moteris A. Antonickas, Iron and Metal Co. So. Richmond, Va.

Mrs. K. Jureviciene, Box 206, Glens Falls, N. Y., teip pat šimtais laišky dėlavo, už
išgydymą nuo ligos galvos skaudėjimo, nerviško, dieglių kolos, nusiipnėjusios ir suir-
sios sveikatos — teip pat moteris ligų. Nemažiau dėkingi: L. KLIMAS, 55 E. 11th St.,
Worcester, Mass., Mr. M. KOLIAGA, Box 102, Boswell, Pa., Mr. J. TYVACHURAS, 308 Cen-
ter St., Freeport, Pa. Teip pat išgydyti nuo visokių pasilptingų ligų, kurių jokiū būdu ne-
galima sutalpuoti.

ISITĖMYKIT, kad slaptybės ligų saugiai užlaikoma, visada.
KAD ESI NESVEIKAS, BET NORI PASTOTI SVEIKĄ
DE LAIMINGAI ir atsilankyti,
o jeigu toli gyvenai, tad aprašyk savo ligą bei nesveikumus lietuviškoje kalboje kas lenkia,
o tikėsi, kad aptursi tikrą pagalbą sveikatai kaip tuksandis, kurie jau dėlavojai ir dē-
lavojai, nes tamsa išgydo ir tokiems, kurie kit negalio išgydyti kaip sveikata toje ir užsien-
jusias ligas nuo skaudėjimo: peliosos, rankos, kojos, samaršos, krutinės, atšenos, gal-
vos, žonų; išbėrimai spuogais nuo blogo ir neįsytos kraujo, nuo saužagystės sūkios nuėgi-
mo, nusiipnėjimo, vidurių nedirbimo užlektėjimo, slovos, geršio palisimo, nerviško, bai-
sios, silpnos ir sumažėjimo kraujo, užsikimšimo slaptos lytiškos ligų. Širdies, kepenų, ink-
stų, silpnų plaučių, kosėjimo sunkaus kvėpavimo, nuo peršalimo slovo, blogo sapnų, nemig-
nos, neturėjimo apetito, be pelio be pjaunimo be aparaus, bet su liktarstis, kurios
tuksandius išgydo Teip pat moteris nuo skausmingų mėnesinių ir kitokių visokių ligų,
kurios užpūla varginti ir žmogui, VYRŲ IR MOTERŲ. Reikalaujant rodo ir pagelbos
nuo daktaro, visada adresuok arba ateik po šiuo adresu:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC,
1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 4 po p. Švenadienis nuo 10 iki 3. Utarni ir Pėny-
dionis nuo 8 iki 8 val. Reikalaukit nuo Kliniko dovanai ir skaitykit knygy „Daktaras“.

Leveskio Prekybos ir Kalbu
Dieninis ir Vakarinis Mokykla:
1. Pradinis (Pirminis) Kursas,
2. Prekybos Kursas pagal Amer. planą,
3. Prekybos Kursas pagal Europ. planą
(del manančių gėlių, lietuvių).

Lietuvių, Anglišką, Vokietis ir Rusišką
pagal norą ir laisvą.
Del smulkesnių žinių ir patarimų
arba per laisvą siūlo atnauju:
G. J. LEVESKIS,
3108 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Joseph J. Hertmanowicz
Lietuvų Notaras
šdirba Dovieernostis, Kontraktus,
Bill of Sales, Affidavits, Notas ir
kita visokių teisių popierus. Su-
telkia patarimus reikaluose dailų
Lietuvoje ir kituose dalykuose.

Kropitis adresu:
J. J. Hertmanowicz,
A. Olszewski Bank
3262 S. Halsted St., Chicago
OFISO VALANDOS:
Nuo 8 ryto iki 6 vakaro kasdien,
Subatoma nuo 8 ryto iki 6 vakaro,
Nedėliomis nuo 1 iki 3 po pietų.

BUK VYRAS **50,000 KNYGU**
Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir aiusta yra tyk del viru.
Knyga ta praistais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal
algaudi vyriskuma, išgydyti nuo užpuodijima žrauja
arbašypili, nubiegima sūkios, patrotiti styprbe, pūkus
ir — kitus išmėtinus, negromulavima, patrotiti
styprbe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, ruma-
tisma, gonorrėja arba triperi, naktiai įgautas lygas,
strictura ir vyaas vyrų lygas, gal būti išgydomas aava
namuse privatiskai, slaptai ir labai pygai.

Ta dykai įgauta knyga, pasakia jums kodėl į
kentat ir kaip galei galutinai išgydyti. Knyga ta yra
krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožas vėdes arba
nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara,
katras atsydave ilgo laika tyrinejimu tu, specialisku
lygu. Tenykit, jog ta knyga yra aiusta vysai dykai,
užmokam už paco, ing užpėčėta konverta. Nesiauk
nekokių pinigų, tyk parašik sava varda, ir adresa ant
žemians paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAI GAUTOS KNYGAS KUPONAS.
DR. JOS. LISTER & CO., L. 802 22 Fifth Avenue, Chicago.
Godelius Tamsius: Paga! Tamsius priėlaieja, aš norėčiau
jog Tamsius pristumai man vysai dykai vėsa jusa knyga del viru.

Vardas.....
Adresas.....

GERA PROGA!
Gramatika angliskos kalbos mo-
kyšbe mokytojo (apdaryta) \$1.00
Valku Draugas arba kaip moky-
tiskaltų ir rašyti be mokyto-
jo.....15c
Naujas Budas mokyti rašyti be
mokytojo.....10c
Aritmetika mokinimui rokun-
dų, su paveikais (apdaryta).....35c
Viso \$1.00

Kas atsiųs šikrpes šita apgar-
nima iš „Lietuvos“ ir \$1.00 per
money order, tai gaus visas 4
knygas 00c pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Dr. G. M. Glaser
Siūmomi apreiškiu pagodotai visu-
menai, jog esu seniaslas gydytojas
ant Bridgeporto, praktikuojant per 22
metus, perkėliau savo ofisą ir gyven-
mą į savo ločną namą po numeriu
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.
Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprūpintas naujausiais
budaus gydymo. Visus ligonius steng-
siuosi užganedinti kaip ir lig šiol.
Pastitikiu, jog gerbiama publika
ir toliaus mane rėms, esu namie ant
kiekvieno pareikalavimo dieną ir nak-
tį. Esu specialistas ligose vaikų, mo-
terų ir vyrų ir užsėndintose ligose.
Darau visokią operaciją.
Liekusi su pagarba
Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.

GERIAUSIAS KONCERTINKAS ir Armonikas
gansi pas mane, taipgi visokius muzik.
Instrumentus ir lietuvišką knygas.
Rasyk man Katalogo reikalaudam, kurį
paistandiu visiem dykai. Adresas:
M. J. Damijonaitis,
812-814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Lietuviškas Graborius.

Užsimu laidojimu numirusių ir už-
laidau automobilų, parsamau ant
veselių, krikštynų ir pagrabų už pi-
gesnę prekę, kaip visi kiti. Pribu-
nu į visas miestas labai greitai,
— dieną ir naktį.

J. A. PETROSIOUS
3218 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 2186.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampus 31 ir So. Halsted gat.
(Opereimas vira apyrius.) CHICAGO, ILL.

D-re Maria Dowiat-Sass
Motery ir vaikų ligų specialistė

Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1208

Valandos:
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėliomis
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel. Austin 737

Valandos:
tikrai iki 9:00 kiekvieną rytą